Toimetus ja talitus: Tallinnas, Karja t. 2.
Postkast 160. Kõnetraat 2-81.
Toimetaja kõnetunnid kella 10—12, ärijuht kella 8—11 ja 4—6.
Talitus on awatud tellimiste ja kuulutuste wastuwõtmiseks kella 8—5. Kuulutused tulewad ära anda hiljemalt kella ½12-ni ilmumise eelpäewal.
Toimetusele saadetawad käsikirjad peawad kirjutatud olema ühele küljele ja warustatud autori õige nime ja aadressiga. Tasu ilja arwatakse lehes ilmunud kaastöö ainult siis, kui tasunõudmine käsikirja juures. Tarwitamata jäänud käsikirjad häwitatakse ära, kui tagasisaatmiseks postmarke ei ole juurde lisatud. Toimetus jätab omale õiguse käsikirju muuta ja lühendada.

RAHWALEHT

Ilmub igal teisipäewal, neljapäewal ja laupäewal.

Üksiku numbri hind 5 mk.
Tellides postiga: 1 kuu peale 60 mk. 3 „ „ 180 „ ½ aasta „ 350 „
Wäljamaale pool kallim. Tellimisi wõtawad wastu kõik postkontorid Eestis. Aadressi muutmine 25 marka.
Kuulutuste hind: Kuulutuste küljel 5 marka millimeeter ühel weerul, esimesel küljel — 10 mk., tekstis kuulutuskirjaga — 12 mrk ja teksti kirjaga — 15 mrk. Teenistuse ja korteri otsimise kuulutused poole hinnaga.
Kuulutuste wastuwõtmine lehe kontor'is, Tallinnas, S. Karja t. 2, (Scheeli panga wastas).

Nr. 17. Neljapäewal, 10. weebruaril 1927. 5. aastakäik.

Nizzas on juba kewade...

Talikuurortide hooaeg möödunud.

Hooaeg Nizzas on algamud. Lähenewad Shweitsi talikuurordid — Davos, St. Moritz, Prantsuse Chamonix — kogu Euroopa parem seltskond walgub lühikeseks ajaks kokku Nizzasse, kus praegu on aasta ilusaim aeg — kewade. Raha- ja poliitikailma tuusad kasutawad oma lühikest puhkust sealse kestel wiibimiseks, sest kuskil maailmas pole praegu nii palju lilli, kui Nizzas. Muude hulgas sõitis ka Saksa wälisminister dr. Stresemann peale uue walitsuse kokkuseadmist ja parlamendiwõitlust mõne päewa eest Nizzasse lühikesele puhkusele.

Meie pilt kujutab ühte Nizza elawamat puiesteed.

Saksa kroonprints filminäitlejaks?

Wilhelmi pojale ei meeldi Doorni elu.

Hollandist tuleb ülemuline teade, et end. Saksa kroonprints oma isa juurest Doornist on lahkunud ja Wieringeni linnakesesse elama asunud, et poliitilisest tööst loobuda ja ennast filmile pühendada. Saksamaal teatakse juba kindlasti rääkida, et üks Ameerika filmiselts end. kroonprintsi oma teenistusse on palganud. Lähemal ajal esinewat ta filmis „Wieringeni" sepp.

Ametlikult poolt lükatakse see teade ümber. Kindel on siiski, et end. kroonprints mõnesugustel põhjustel Doornist on lahkunud. Nüüd asub ta Wieringenis, kus uurib lihtrahwa elu, et kohaneda selles miljöös, mida tal warsti filmis tuleb esineda.

Pildil: kroonprints westab juttu ühe Wieringeni wanema naiselanikuga.

Laewade karawan jääs.

Eile hommikul teatati Stenskäri tuletornist Tallinna suurest laewade karawanist, mis ida poolt läände rühib. Laewadele, keda kokku 9, murrawad teed Wene jäälõhkujad „Swätogor" ja „Lenin". Karawan liigub edasi Eesti wetes, kus jääolud kergemad, kuna harilikul laewateel Soome ranna pool on edasipääs wäga raske. Kuuldawasti on need laewad wiimased Peterburisse tulijad, sest nüüdsest peale lõpetatakse laewasõit Soome lahe idapoolses osas.

Naisõpetaja enesetapmine.

Teisipäewa õhtul kella 7 ajal lõpetas oma elu poomise teel Wõrumaal Misso walla Pugola algkooli naisõpetaja Linda Warik. Koolijuhataja teatas sündmusest haridusministeeriumile. Enesetapmise põhjused teadmata.

Henry Ford — maailma rikkaim mees.

Ühisriikide maksuameti nõudmises Henri Fordi wastu tehti esimest korda autokuninga warandus ametlikult kindlaks.

Selle järele tõuseb Fordi erawarandus ühes autotööstustega üle 2 miljardi dollari. Siia juure pole arwatud tema warandusi raudteedes ja laewandustes. Fordi sularaha mitmesugustes pangagruppides ulatab 700 milj. dollari peale. Seega on Ford kahtlemata rikkaim mees maailmas, kelle waranduste kõrwal kahwatuwad isegi India maharadshade muinasloolised rikkused.

Hiina sassiläinud lõngakera.

Inglise sõjawäed Shanghais. — Uued raskused Hiina küsimuses. — Briti-Hiina konflikt rahwasteliidu lahendada.

Pariis, 8. weebr. Pekingist teatatakse: Tshangtsolin seletas, et põhjawägede praegune sõjakäik on sihitud ainult enamluse wastu. Tshangtsolini arwates on läbirääkimised wõimalikud lõunaga, ainult mitte enamlastega.

London, 8. weebr. Kahesjas miiniristlejate laewastik algas Sheerness'ist teekonda Hiinasse. Laewastik koosneb üheksast alusest.

London, 9. weebr. Hankoust teatatakse: Pärast kahetunnilist nõupidamist 7. weebruaril pidasid Kantoni wälisminister Tshen ja Briti saatkonnanõunik O'Malley eile hommikul uuesti nõu. Arwatakse, et nad teed otsiwad, kuidas üle saada raskustest, mis on tekkinud Briti wägede koondamisest Shanghaisse.

London, 9. weebr. Hongkongist teatatakse 8. weebr.: Täna õhtupoolikul saadetakse siit üks pataljon Briti jalgwäge Shanghaisse.

London, 9. weebr. „Daily News'i" teatel kaalub Briti walitsus praegu küsimust, kas ei tuleks konflikti Hiinaga rahwasteliidu wahekohtu lahendada anda.

Seisukord Portugalis tõsine.

Oporto linn purustatud. Kogu maal piiramisseisukord.

Pariis, 9. weebr. Seisukord Portugalis on wäga segane. Ajalehewäärilisi teateid sündmuste arenemisest on praegu wõimata saada. Ühe Inglise sõnumi järele, mis öösi Pariisi saabus, on Oporto linn ikka weel wõistlejate käes. Teise sõnumi järele, mis hiljem tuli, waldasid walitsuse wäed sõjaministri juhatusel Oporto eile kell 3 p. l.

London, 9 weebr. „Daily Mail'ile" teatatakse Lissabonist: Oporto pommitamine suurtükkidest ja lennukitelt tekitas linnas suuri kahjusid. On palju ohwreid. Raudteeteenijate streik muutus üldiseks.

„Daily News'i" teatel on seisukord Portugalis wäga tõsine. Kogu maal on piiramisseisukord wälja kuulutatud.

London, 8. weebr. Gibraltarist teatatakse: Rewolutsiooni puhkemise pärast Portugalis anti ristlejale „Temus" käsk Lissaboni sõita. Kaks miiniristlejat saadetakse Oportosse. Nende ülesandeks on Briti huwisid Portugalis kaitsta.

Murrang.

Albert Kiwikas'e uus romaan.

Hind 300 mk.

„Postimees" nr. 40, 1926 kirjutab: „Kiwikas tunneb oma ainet hästi ja wõigneb palju oma täpsele tähelepanu annile. Kuid see romaan pole üksi tähelepanekutele ehitatud, waid teda kannab ka sisemine looming, läbitundmine, mis on kunstiteose tõeline tunnus Kui „Jüripäew" oli kirjutatud tindiga, nagu tähendas Hugo Raudsepp oma arwustustes, siis on „Murrang" kirjutatud kunstniku tuksuwa südame werega."

Pealadu asub K.-Ü. „RAHWAÜLIKOOL'i" raamatu- ja kirjutusmaterjali kaupluses Tallinnas, S. Karja t. 23 (Kredit-Panga majas).

„Riia ei ole Moskwa."

Lätlased waenulikud usu wastu.

Riia ajalehes „Pirmdiena" („Esmaspäew") ilmus kirjatükk pealkirjaga „Riia ei ole Moskwa", mis Wene usu peapiiskopp Joannile ette heideti, nagu laseks see päewas weneusuliste peakirikus mitu korda kirikukella helistada, mis aga lätlaste (mitteweneusuliste) kõrwus isesuguse demonstratsioonina kõlab, tuletades meele Wene wallutamispüüdeid endisel ja sellega tuntawalt Riia praeguse elu kooskõlalist ilmet rikub.

Peapiiskopp Joann wastab Riia lehes pika ja ägeda kirjutusega, leides, et lätlased algusest peale Kreeka-õigeusule omal takistusi on teinud, ja ses asjas kaugele ette rutanud Moskwast, kus kwalifitseeritud jumalasalgajad weel kirikute kellahelina äraneelamiseni pole jõudnud, kuigi Wenes muidu kõik kirikute ja koguduste hooned „natsionaliseeritud" on.

Wahejuhtumine näib Läti Wene seltskonnas pahameelt tekitawat.

Poola-Saksa sekeldused.

Berliin, 8. weebruaril. Saksa saadik Warssawis käis Poola wälisministeeriumis Saksa kodanikkude Ülem-Sileesiast wäljasaatmise pärast protesteerimas. Saadik seletas, et niisugune teguwiis Poola poolt raskendab wäga kaubalepingu ja asunduslepingu sõlmimist mõlema maa wahel. Läbirääkimiste jatkamine Poolaga on koguni küsitaw.

Kirew maailm.

Hiina üliõpilasühing Berliinis pöördus palwega Rabindranath Tagore poole, et ta takistaks India sõjawägesid osa wõtmast wõimalikust Inglismaa wäljaastumisest Hiinas.

Pariis, 8. weebruaril. Bukarestist teatatakse: Kuningas Ferdinandi seisukord on paranenud raadiumirawi järeldusel. Kuningat arstib raadiumiga Belgia professor Sluys.

Leipzigi metallitööstuste ühing otsustas töölistele lokaudi kuulutada, kui neljapäewaks kokkulepet palgatülis ei ole saawutatud. Lokaudi teostamisel jääks 25.000 töölist ilma tööta.

Teheranist teatatakse: awati õhupostiühendus Persia ja Wenemaa wahel. Ühendust peetakse kord nädalas.

Nikaragua wabameelsete wäed, kes Chinandega linna waldasid, andsid pärast walitsuse wägedele alla.

Tapmine 450 meetri sügawuses.

Ühes söekaewanduses Kattowitzi lähedal juhtus saladuslik kuritöö. Pühapäewal enne lõunat märkas üks walwur 400 meetri sügawuses kahte näokattes meest, kes seni seletamatul wiisil kaewandusse olid tunginud. Kui neilt isiku tõendusi nõuti, tõmbasid mehed rewolwrid wälja ja panid 6 mäetöölist kahekse kambrisse luku taha. Ülemwalwur Paul Wojciechowski, kes mehi tagaajama hakkas, lasti rööwlite poolt 450 meetri sügawuses maha.

Kurjategijad on seni tabamata, kuid politsei sulgus kõik wäljapääsud, nii et nad waewalt pääsewad. Mis kawatsus meestel õieti oli, on teadmata.

Puhastustöö linna trammiosakonnas?

Juba mõnda aega liiguwad awalikud süüdistused linna tänawraudtee osakonna juhtide kohta korratus asjaajamises. Nüüd kõneldi mõnel pool, nagu oleks trammiosak. juhataja ins. Feldmann ametist wabastatud. Feldmann ise ei tea sellest midagi. Eile esitas ta linnawalitsusele kirja, milles nõuab tema kohta käiwate süüdistuste põhjalikku selgitust. See tuleb arwatawaste reedesel linnawalitsuse koosolekul arutusele.

Liikumise juhataja Lemberg ja Nihoppu olla päewa pealt „teenistuse huwides" wallandatud ja wastawad teadaanded nende töökohas seintele kleebitud. Lembergil oli tihti kokkupõrkeid wagunijuhtidega.

Ametist olla tagandatud ka tänawraudtee töökoja juhataja Piirwald.

Tähend. wallandamistest kõneldakse kui tõsiasjadest, kuigi linnawalitsus ütleb asjast mitte teadwat.

„Riigi Teataja" nr. nr.

ja teisi Riigitrükikoja wäljaandeid, nagu:

riikline aadressraamat, lauajuhendeid, tähestikka, kontrollraamatuid, kindral Soosi pilte

jne. müüb

K.-Ü. „RAHWAÜLIKOOL'i"

raamatu- ja kirjutusmaterjalikauplus Tallinnas, S. Karja t. 23, Kredit-Panga m., tel. 6-66.

Kasulik iga ostjale, ka minu ärile

selle tõttu, et weebruarikuu on kõige wäiksem müügikuu aastas, on minu äris terwe kuu suur hinnaalandus.

Walmisriieteäri

Leo Schwarz

Wäike Karja tänaw nr. 1.
Tel 25-12.

Mis ootab Lapkot?

Olinschi abiline Wolmari „putschis", wanem seersant Lapko, kes wangistati ühenduses Olinschi süüteo asjas ettewõetud juurdlusega, ei anta kuulu järele mitte sõjakohtu kätte. Selle järele wõib Lapko oodata umbes kolmekuulist karistust wangistusega.

Leedu ministrid haiged.

Haigeksjäämised grippi lähewad Leedus ikka sagedamaks. Haigeksjäänute seas on praegu Leedu rahaminister Kerwalis ja teedeminister Janklawicius. Haridusminister dr. Bistras, kes juba ennemalt haigeks jäi, on nüüd paranemisel.

Kaunase elanikkude keskel on gripp lewinenud.

Punane parlament.

ЗJК'i istungjärk kutsutakse Moskwas lähemal ajal kokku. Esimene suurem asi, mis sellel istungjärgul arutusele tuleb, on nõukogude Wene järjekorraline eelarwe. Edasi tahetakse seal wastu wõtta uut karistusseadust riikliste kurjategijate kohta. Aruandjana ses asjas esineb Krassikow, kuulus kirikuwaenuliste kirjanduste autor.

Hinnad kerkiwad...

Moskwa walitsus wõtab praegu kõik abinõud tarwitusele, et tööstussaaduste hinnad kogu riigis ei kerkiks. Walitsuse püüetest hoolimata kestab aga hindade kerkimine edasi. Tomski piirkonnas, Siberis, on soola hind 13 protsenti tõusnud, ja seebi hind 2½ protsenti. Walitsus on nüüd wiimase ja otsustawa abinõu juure asunud: ta wõtab nende majandusorganisatsioonide juhid, kes tarbeasjade hindu ei alanda, kriminaalwastutusele. Üksi Siberis on juba 60 ümber niisuguseid süüteoasju tekkinud.

Saksa-Wene-Hiina sõpruslиit.

Moskwa insenerid töötasid wälja uue kawa, mille järele korrapärane lennuühendus Berliini ja Pekingi wahel nõukogude territooriumi kaudu wõimaldatakse.

Nagu keskajal.

Nagu Grusia sotsiaal-föderalistide Tiflisi krupi poolt 28. jaanuaril awaldatud põrandaalusest lendlehest näha, on Taga-Kaukaasia GPU 22. jaanuaril kaks Grusia sotsiaaldemokraati ilma kohtuta maha lasknud.

Üks diplomaatlik kirjawahetus.

Mõne aja eest tagandati Tshehhoslowakkias kindral Gajda nõukogude walitsusega koostöötamise pärast. Ajalehed toowad nüüd sel puhul huwitawa diplomaatliku kirjawahetuse, mis aset leidis Praagas olewa nõukogude Wene saatkonna ja Moskwa walitsuse wahel.

Praagast telegrafeeritakse Moskwasse: „Kindral Gajda on walmis punawäes tähtsale kohale asuma."

Moskwa wastus: „Esinegu meile soowiawaldusega."

Praaga telegrafeerib: „Gajda nõuab, et teda i l m t i n g i m a t a punaarmeesse wastu wõetaks."

Moskwa wastab: „Ta peab siiski palwekirjaga esinema."

Claire Stinnes autol ümber ilma.

Surnud Saksa suurtöösturi Hugo Stinnesi tütar Claire Stinnes kawatseb algada 1. mail autol Berliinist ümber maailma reisi. Kaasa wõtab ta kaks mehaanikut. Reis on kawatsetud läbi Wiini, Belgradi, Konstantinopoli, Wäike-Aasiast üle Urali mägede, Omski, Irkutski, kuni Kolleje mereni. Ameerika läbistaks ta Kanadast kuni Argentiinani, mitte ainult San Franciskost kuni New-Yorgini, nagu harilikult teewad ilmarändurid.

Reisuga pole ühenduses mitte üksi ränduri, waid ka tööstuslikud ning kaubanduslikud eesmärgid. 1928. aasta lõpul arwab Claire Stinnes reisi Aacheni, Kölni, Wiesbadeni, Maini ääres Frankfurti kaudu Berliinis lõpetada.

Naispolitsei Saksamaal.

Möödunud nädalal sooritasid Berliinis kuus esimest kriminaalpolitsei naisametnikku pärast mõnekuuliste kursuste lõpetamist seaduses ettenähtud eksami. Nõnda on siis ka Saksamaa kriminaalpolitseil nüüd oma naisametnikud. 3—3 nendest lähewad ametisse prowintsi, kuna suurem osa Berliini jääb. Naispolitseinikud, kes mundrit ei kanna jääwad ametisse osalt kombluspolitseisse ja osalt kriminaalpolitseisse.

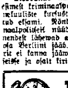

Taskukell 450 mk.
H. MARKOVITSCH
Viru tän. 15.
Suurem kellaladu Eestis.

Maailma suurimad wesiwärawad.

Awamine oli neil päewil Hollandis.

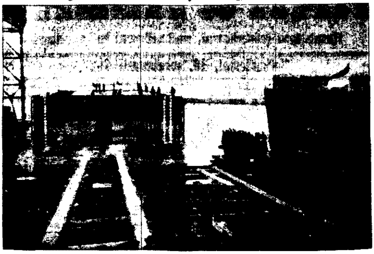

Hollandis, Põhja mere kanali süselõigu juures, asub Amsterdami eelsadam Ymuiden, mis — wastawalt Amsterdami, kui suursadama, tähtsusele — warustatud on maailma kõige uuemate sadama-sisseseadetega.

Muuseas on Ymuidenis kõige palju n. n. „wesiwärawaid". Praegu ehitatakse weel üht uut wesiwärawat juure, mis oma suuruse ja wäimiste poolest kõikidest senistest peab üle käima.

Hiigla-wesiwärawa esimesed suured sulud awati eksmaoordselt suure pidulikkusega ja rohkearwulise pealtwaatajate hulga juuresolekul. Kohal wiibis ka meeteede minister.

Uue wesiwärawa pikkus on 53,5 meetrit, laius 84 ja kõrgus 20 meetrit. Kõik teised Ymuideni wesiwärawad on sellest palju wäiksemad.

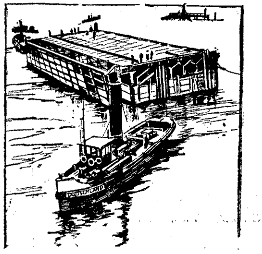

Wesiwärawa raskus on 1.200.000 kilogrammi, s. o. ümmarguselt 75.000 puuda.

EILASEST TÄNASENI

Riigikogu esimehe juures korraldatud nõupidamisel mõisate eest tasumaksmise asjus, millest peale riigikogu liigete osa wõtsid riigikohtu ja ülikooli esitajad, kaldus suurem osa koosolijaist selle poole, et tasuseadus on maksuseadus, millisena see ei kuulu rahwahääletusele. Lõpuliku otsuse teeb riigikogu juhatus.

Kaks laewa Wene transiitkaubaga jõudsid Tallinna. Wene jäälõhkuja aitab rasketel jääoludel laewade Tallinna pääsemist.

Tipmannide tapmise looga ühenduses on peale Brinki ja Birkenfeldti, kes juba tapmise pärast surma mõisteti, weel kaks isikut asjaosalistena arreteeritud.

Tartus põlesid maha ühel ööl 18 puukuuri, mis asusid üksteise külјes. Kahju ligi miljon marka.

Eesti-Wene tagatislepingu läbirääkimistel lahtiseks jäänud küsimuste kohta sai Nõukogude saadik Petrowski Moskwa walitsuse seisukohad teada, mille tõttu läbirääkimised algasid uuesti.

Tööta tööliste esitajad käisid riigiwanema juures. Ühenduses sellega wõetawat lisaeelarwesse tööta tööliste jaoks 6 miljoni marka.

Kaitseliit kawatseb algada ühes kõigi rahupooldajate ringkondadega wõitlust mürk-gaaside wastu.

Wiimastel tundel on Lätis hästi järeltehtud 5-latilisi rahasid laialilaotatud. Nüüd õnnestus politseil kelme tabada. Nad kasutasid ajalehe jaoks walmistatud rahade klishheesid.

Öö wastu 7. weebruari lendas üle Mohilewi linna suur meteor. Mõne sekundi oli öö walge kui päew. Meteori kukkumise kaasas käis suur mürin.

Jaapani mikado matusest wõttis osa umbes 1 miljon inimest. Rahwatungis said umbes 100 inimest wigastada.

Mustal merel möllawad kanged tormid. Konstantinopoli teadete järele on üks Wene aurik 40 reisija ja kogu meeskonnaga hukkunud.

Fashismi tont Eesti naabruses.

Sõjawäljakohtud Lätis. — „Fashistlise partei" „ettewalmistused" riigipöördeks.

Nagu teada, tekkis juba Olinschi wahejuhtumise ajal kõmu, nagu oleks fashistid Lätis tegutsemas. Läti walitsus awaldas sel puhul seletuse, et tema julgeolek igapidi kindlustatud on. Sellest seletusest wõis järeldada, et kuigi fashistid peaksid Lätis tegutsema hakkama, siis walitsus igatahes sedawõrd ette on walmistatud, et missugused sisepoliitilised uudised teda ootamatult ei taba. Samal ajal aga hakkasid just Wolmari wahejuhtumise ümber igasugused kuuldused liikuma, nagu oleks Olinschi tegewusel olnud mingisugune laiem tagatein, mille olemasolu juurdlusmaterjalist küllalt ei selgunud. Kuna faktilist materjali fashistide tegutsemise kohta Lätis weel käepärast ei olnud, ruttas wälisminister Cielens weidi ette, ja pidas sots.-dem. erakonnas kõne, milles ta tähelpanu kulisside taga olewa hädaohu peale juhtis. Pärast niisugust kõmurikast kõneldi teisel päewal Cielensi lahkumisest.

Nüüd on mõned nädalad möödunud ja mitmed tumedad täpid asja praeguses seisukorras selgunud. Läti ametiwõimud leiawad Lätist ühtelugu uusi riigiwastaseid, muidugi mitmesugustest leeridest. Mõne päewa eest wangistati keegi K. Meshul, kelle juures Dünaburgis läbiotsimine ette wõeti. Meshuli juurest leiti hulk kompromiteeriwaid dokumente. Läti poliitiline riigikaitse alustas ses asjas juurdlust, mis arwatawasti warsti lõpeb. Selgus, et seekord tegemist oli äärmise pahempoolse wastasega.

Näis, nagu tahaks kõik riigiwastased elemendid pead tõsta. Mis pidi Läti pahempoolne walitsus tegema? Ta tunnistas tarwilikuks sõjakohtute sisseseadmise kiires korras. See seadus wõeti parlamendis terawa arwustuse alla, kuid läks lõpuks ikkagi läbi, sest läbirääkimistel selgus, et Lätis pärast seda kui kommunistlik riigipööre Eestis äpardus ja „fashistlik" riigipööre Leedus õnnestus, juba ammugi tema maksmapaneku poole on tüüritud. Läti sotsiaaldemokraadid, kes kuni wiimase wõimaluseni wäljakohtute wastu olid, muutsid järsku oma arwamist, tahtes Läti demokraatiat päästa. Läti seim wõttis sõjawäljakohtute maksmapaneku seaduse wastu, kuna president seaduse ametlikult wälja kuulutas. Seadus hakkas maksma 7. weebruarist s. a. Tema mõjust on esialgu wabad need süüteoasjad, mille üle juurdlus seaduse maksmahakkamise silmapilgul juba käimas oli.

Äärmiste rahwuslaste (fashistide) keskel on Lätis rohkesti läbiotsimisi toime pandud. Grupp isikuid asutas mõne aja eest L ä t i „f a s h i s t i d e p a r t e i", mille tegewus oli riigiwastane. „Partei" andis wälja ü l e s k u t s e i d, m i l l e s õ h u t a t i r i i g i p ö ö r e t. Läbiotsimistel on leitud üks salatrükikoda, mis w ä l j a m a a g a ühenduses oli, ja wäheſel arwul sõjariistu.

Ringi ümber ilma.

Uued rahalugemise aparaadid. Tshehhoslowakkia postiwalitsus kawatseb muretseda uusi rahalugemise aparaate, mida Berliini postiametis praegu proowitakse. Uute aparaatide juures sünnib rahade lugemine mehaaniliselt. Nimelt, kui 100 rahatükki wälja on loetud, jääb masin 5 minutiks seisma, kuna üleloetud seks määratud kotti joosewad. Peale selle wõib uus aparaat 50 rahatükki korraga sisse pakkida. Uut aparaati wõib metallraha suuruse järele seada, mille tõttu wõimalik on teda igas riigis tegelikult tarwitada.

Oma laiba juures nälga surnud. Rotondos, Rooma lähedal, oli nende päewade sees raske surbmäng. Rotondos elas keegi daam oma kolmeaastase lapsega. Kuna daami ühes lapsega juba 14 päewa tänawal liikumas polnud nähtud, tekkis naabrus elanikkudel kahtlus. Politsei awas räägitawa daami ukse, kuna sissetunnes leiti, et daam arwatawasti juba 14 päewa tagasi oli ära surnud, kuna wäikene laps tema laiba juures näljasurma ohwriks oli langenud.

Werine kokkupõrge ülikoolis. Bagdadis panid üliõpilased kellegi professori wastu waenuliku meeleawalduse toime, mis weriseks kokkupõrkeks wäljakujunes. 8 üliõpilast said wõitluse ajal surma ja 30 raskelt haawata.

Haawas majesteedi au. Jaapani peaprokurör Tokios, wõttis markiis Tokuhawa, kelle poeg Jaapani ülemkoja esimees on, keisri au haawamise pärast wastutusele. Tokuhawa süü seisab selles, et ta sel ööbil, kui surnud mikado terwise halwenemise üle awaliku bülletäniga ametlikult teatati, omas majas suurejoonelise balli oli korraldanud, mille ärapidamist ta bülletäni kätte saades ei olnud mitte edasi lükanud. Sarnast ülalpidamist peetakse mikado au haawawaks. Asi äratab Tokios, nagu arwata wõib, rohket kõneluit ja tähelpanu.

Saksamaa kõwem punkt. Saksa riigikaitse arwamise järele asub Saksamaa Wäge tugewam garnison Dresdenis, kus kõik wäesalgad sõjariistade liikide järgi wäärilisekt on esitatud. Teisel kohal Dresdeni järgi on Königsberg, ja siis alles Berliin.

Õnnelik kukkumine rongist. Suippes — Reimsi wahelisel teeharul oli ühel kiirrongil järgmine wahejuhtumine. Rong sõitis täie hooga, kuna üks 5 aastane poisikene just sõidu ajal rongist ettewaatamata kombel wälja kukkus. Poisikese kohkunud wanemad tarwitasid rongi hädapidurit, kuid waewalt jõudis rong peatuda, kui poiske juba nuttes sisse ronis. Ta ei olnud kukkudes wiga saanud ja oli wahepeal rongi järele joosnud.

Ära külmanud hiinlased. Põhja-Hiinas märatsewad, nagu ajalehtedest loeme, suured külmad ja lumetuisud. Hiinlaste põhjasõjawäe pataljonist on 300 mehe suurune wäesalk lumetormi kätte jäänud ja wiimse meheni ära külmanud.

Endine peaminister pensionile. Prantsuse peaminister Poincaré esitas rahwasaadikute kogule eelnõu, mille järele 81 aastane Monis Prantsuse riigiwalitsuselt 24.000 franki igaaastast toetust saab. Monis on 35 aastat Prantsuse parlamendi liige olnud, mitu korda minister ja ka Prantsusmaa peaminister olnud. See on esimene sellesarnane juhtumine ajaloos. On küll ennemalt juhtumisi ette tulnud, kus parlament endistele parlamendi tegelaste leskedele on abi annud, kuid kunagi pole juhtunud, et endine riigiwalitsuse pea nii suurde wiletsusse oleks sattunud, et ta riikliku hoolekande korras antawat abi oleks wajanud.

Õnnetu ajalooline suguwõsa. Keegi Inglise pastor päris oma wenna surmaga „Deponi krahwi" päritawa aunime. Deponite suguwõsa on üks kõige wanematest Inglise kõrgem aadeli hulgas, kuid walitsuse wõimule wastuhakkamise ja muude segaduste ja karistuste tagajärjel äärmiselt waeseks jäänud. Endisel ajal on wähemalt kaks Deponi krahwi, kelle nimed Inglise ajaloos tuntud, timukakirwe läbi hukkunud.

Uus abinõu tantsude õppimiseks. Noor tantsur Carlos, kes omal ajal Black Bottomi Saksamaale tõi on üles leidnud uut süsteemi tantsukaardid, mille järgi igaüks wõiks moodsamaid tantse oma tahtmise järgi wäga kergesti ära õppida. Carlose tantsukaardid kujutawad tantsijate jalgade seisu tantsu momentide ja duuride ajal. Black Bottomi on wõimalik sel teel wiie minutiga ära õppida.

Õnnetus laewa puksеerimisel. Kui Ameerika aurikut „Republic" Bremeni sadamasse sisse toodi, wajus puksiirlaew „Sirius" arusaamatu põhjustel põhja. Kapten ja ahjukütja uppusid, kuna masinist kes täis joosnud masinaruumi wangi jäi ja alles suure päästetöö järele wiie tunni pärast sealt wabadusse pääsis.

Mussolini — itaallaste jumal. Keegi itaallane laskis San Paulos saklase maha selle pärast, et saklane Mussolini pildi oli lõhki käristanud.

Suurim putukatekogu ilmas. Londoni loodusloo muuseum pärandas Prantsuse miljonär Oberthüri'st maailma suurima kogu putukaid, milles esitatud on wähemalt 800.000 tõugu liblikaid ja kärbseid.

„Õnnetu armastuse" pärast. Pilseni wanglamajas neelas 27- aastane wang Fleischhacker alla kaks supilusikat, pool saaparauda ja ühe raudnaela. Ta andis üles, et ta „õnnetu armastuse" pärast oma elu wõtta tahtnud. Haigemajas kõrwaldati wangi maost ülaltähendatud allaneelatud asjad. Pärast seitsmepäewalist paranemist oli wang „armastusest" sedawõrd toibunud, et teda kaitstamatalt tema kuriteo pärast kohtu kätte wõidi anda.

Surnu koju unustatud! Badajozi lähedal (Hispaanias) pani surnumatja matustel tähele, et allalastaw puusärk märksa kergem oli kui ta õiguse pärast olema oleks pidanud. Tekkis kahtlus, kas surnu üldse puusärgis asubki. Asja järelwaadates leiti ka tõesti, et puusärk tühi oli. Matuselised olid lagemata kombel surnu koju unustanud. Unustamise põhjuseks oli, et matustel enne surnuaiale minekut tublisti häid weine oli joodud, nagu see hispaanlastel ikka wiisiks.

Kalamehed ühinewad.

Üleriikline kongress ja liidu asutamine.

Kalameeste üleriiklise ehituse algatusel kutsutakse 13. märtsil Tallinnas kokku järjekorraline kalameeste kongress. Töölawaks aruanded kalameeste laenude wäljajagamise käigust, uute laenude saamise wõimalustest jne.

Kongressist wõiwad osa wõtta iga kalameeste ühisuse poolt, kus kuni 50 liiget — 2 saadikut ning iga järgmise 50 liikme pealt weel 1 saadik.

Ühisustesse koondamata kalamehed waliwad oma koosolekutel samuti 1 esitaja iga 50 inimese pealt. Kongressist wõiwad peale selle osa wõtta kalameeste üleriiklise ehituse liikmed ja ühistegelaste ajutuste, ministeeriumite ja omawalitsuste esitajad.

Ühel ajal kongressiga peetakse ära kalameeste ühisuste liidu asutamise koosolek, mille algatajateks on Wiimsi, Jägala-Joesuu ja Kolga-Leesi kalameeste ühisused.

Kongress algab 13. märtsil kell 10 homm. meremeeste liidu ruumides Sadama tän. 11-a.

Haritlane ei kõlba kojameheks.

130 kandidaati koolikeenri kohale.

Hiljuti wabanes Tartus ühe linna algkooli teenija koht. Soowiawaldusi selle koha saamiseks tuli 130, nende seas kaks soowiawaldust ülikooli lõpetanud isikutelt. Koolikeenri palk on 4500 marka kuus ja prii korter kütte ja walgustusega. Teenriks waliti lihtne mees, kuna ülikooli haridusega kandidaadile sedа kohta ei peetud sündsaks, nagu „Postim." teatab.

Järjekorralised salapiiritusesaagid.

7. weebruaril tabas Loksa raiooni Turbaneeme kordoni piiriwalwur Turboneeme külas Ida ja Juline Uusmannid ühes 8 kümneliitrilise plekknõuga, mis täidetud salapiiritusega.

Samal päewal leidis Suurpea piiriwalwur metsast samblasse peidetud ühe 10-liitrilise nõu salapiiritusega.

8. kp. märkas Turboneeme kordoni piiriwalwur maanteel meest, kes kandis piirituse nõusid. Piiriwalwurit märgates, wiskas ta salakauba maha, ise peitu joostes. Piiriwalwur tundis põgenejas ära kohalise elaniku Pilli. Wiimane on aga seni kättesaamata, kuna ta end nähtawasti kusagil warjab.

Rahwanoorsoo liikumine süweneb.

ÜENÜ-l 100 osakonda.

Üleмaaline Eesti Noorsoo Ühendus, milline rajati 1919. aastal, näitab aasta aastalt tegewuse laienemist ja süwenemist. ÜENÜ tegewus rajaneb osakondadel, missuguseid asub üle maa igal pool. Neil päewil registreeris ÜENÜ keskjuhatus 100-da osakonna (Orawa, Wõrumaal). Üksikliikmeid on ÜENÜ-l üle 8000. Terwe rida osakondi on mitmel pool weel asutamisel.

ÜENÜ esitawa kogu korralist peetakse 26. ja 27. märtsil Tallinnas. Esimesel päewal harilik aastakoosoleku töö, teine päew pühendatakse terwelt referaatidele põllumajandusest, kodukultuurist, kehakultuurist, muusikast, ühistegewusest jne.

Nõrgameelne metsas.

Teisipäewa õhtul umbes kella 7 paiku märkas piiriwalwe Jägala-Jõesuu kordoni ülem umbes pool km kordonist eemal asuwas metsas omapärast toimingut. Lähemale minnes selgus, et tundmata mees hooliga puudele kiuni abil märkeid lõi. Kõnelesse ilmutas mees nõrgameelse tunnuseid, ajades täiesti mõttetut juttu. Kordoni ülem toimetas mehe politsei korralduse. Tastus oli nõrgameelsel Karl Mihkli p. Torkofi nimeline isikutunnistus, pärit on ta Orawa wallast Wõrumaalt. Kus ta praegune elukoht, ei tea mees isegi.

Kunstiteoste loosimine.

Kunstnik Paul Burman'i teetustest toimetanud maalide loosimine sünnib Eesti Kujutawate Kunstnikkude Keskühingu korraldusel, pühap., 20. weebruaril s. a. kell 12 päewal, Riigi kunsti-tööstuskooli ruumes. Loositakse 10 maali ja 10 joonistust kokku 20 wõitu 100.000 mk. wäärtuses. Loosipiletid à 50 mk. on weel wähesel arwul saadawal peapostkontoris, Sadama postkontoris, Eesti Kirjast. ühis. raamatukaupl. — Jaani tänawal ja Pikal tänawal ja Ameerika pangas — W. Karja tän. 3.

Kunstiharrastajail hea juhus 50 margaga kunstiteose omanikuks saada. Wõitjatele saadetakse kunstiteosed tasuta koju kätte.

Üleliigne agarus.

Anna Jalakas peab Müürivahe tän. nr. 66 söögimaja. Kuigi teda pole warem ali wiinamüügis süüdistatud, leidis politsei siiski tema söögimajas midagi kahtlast. Leti all oli wineer kast, kust wiinapudel wälja waatas. Söögimajapidaja Jalakas wõeti wastutusele, sest äriruumides ei tohi wiina hoida.

Kohtus wäidab kaebealuse kaitsja, et käesolewas asjas ei saa söögimaja pidajat süüdistada. Wiina hoidmisest äriruumides ega müümisest ei saa olla juttugi. Kord söönud seal keegi maamees, jätnud oma wineerkasti söögimajja ja läinud linna asju ajama. Et kastis wiin, pole söögimaja pidaja aimatagi wõinud. Õnnetuseks tulnud politsei just sel silmapilgul.

Tunnistaja, keegi söögimaja teenijatõiт kinnitab kaitsja seletust.

Kohus mõistab Anna Jalaka süütõenduste puudusel õigeks.

Iga wanem, kelle lapsed koolis käiwad,
saadab oma lapsi ostma
raamatuid ja muid koolitarbeid
K.-Ü. „RAHWAÜLIKOOLI" raamatukauplusest
Suur Karja tän. nr. 23, (Krediitpanga majas) telefon nr. 6-66.

End. ülemjuhataja kõnetoolis.

J. Laidoner meie ohwitserkonnast ja kaitsewäe wahekorrast seltskonnaga.

Teisipäewa õhtul kell 7 kõneles kindral J. Laidoner ohwitseride kesklasinos teemil „Ohwitserkond ja ta wahekord seltskonnaga ning wälisriikides". Kõne oli kokku meelitanud kaks saalitäit pealtkuulajaid, peaasjalikult kaitsewäelasi ja kaitseliitlasi, kes huwiga kuulasid ligi kahetunnilist ettekannet.

End. ülemjuhataja ütles nii mõnegi otsekohese sõna meie ohwitserkonna kohta, leides, et puuduwad alles traditsioonid ,ohwitseride kogud ei tööta weel küllalt eeskujulikult, et oma liikmeid moraalselt kaswatada. Kaitsewäe ja seltskonna wahekord on hea: wabadussõja ajal üles näidatud kohusetruudus ohwitseride poolt on seltskonnas neile wõitnud lugupidamise, kuid puuduwad lähemad sidemed. Nende loomiseks peab ohwitserkond ise seltskonnale lähenema. Kõneleja soowitab ohwitseridele kanda rohkem erariideid seltskonnas wiibides ja mitte alati ilmuda kirewas „esitusmundris".

Kõnes tegi end. ülemjuhataja ülewaate ohwitserkonna olukorrast wälismail, nimelt Inglismaal, Saksamaal, Ameerikas, Wenemaal j. m. enne ja pärast ilmasõda, alla kriipsutades selle häid ja halbu külgi.

Tulewal reedel kõneleb J. Laidoner kesklasinos Balti riikide liidust, lähemalt selgitades Eesti, Läti ja Soome wahekordi. Sissepääs tõigile waba. Hiljuti esines J. Laidoner kõnedega ka Tartus, kus samuti oli suur hulk pealtkuulajaid.

Hing mammona küljes.

Miks läks surma woorimees Wakker.

Teisipäewa õhtul teatati ametiwõimudele Weerenni tänawalt nr. 6 majast, et seal elutsew Gustaw Wakker end üles poonud. Wakkeri korteri uks oli lukustatud. Ametiwõimud murdsid ukse lahti ja toas awanes õudne pilt: Wakker oli seinal rippunud peegli sealt maha wõtnud ja ennast peeglikonksu külge poonud sebelgarihmaga. Wakker oli 66 aastat wana, ameti poolest sõiduwoorimees. Ta elas senini korteris ühes oma tütrega, kes aga neil päewil teenima läks kuhugi Pelgulinna, nii et Wakker jäi üksinda korteri elama. Millal ta end üles poos, seda ei teata kindlasti, kuid 7. skp. hommikul olla teda weel nähtud. Mingit kirja ta maha ei jätnud.

Tütre seletuse järgi olla isa mõne aja eest ärakaotanud 14.000 marka. Kaotamise ajast jäänud ta wäga kurwaks, sest raha oli tema wiimane warandus. Arwatawasti oligi see enesetapmise põhjuseks.

Laip saadeti lõikekambri.

Kirsturaha protsendid.

Rikka lese kurwad päewad.

Malahow oli rikas mees. Surres jättis ta naise 4—5 miljonilise waranduse juure leinama. Keegi ei waielnud selle wastu, et see warandus on lese oma, kuid siiski polnud õnnetul lesel suurest rikkusest midagi kasu. Seaduse tähe järele oli warandus muutunud nüüd surnud Malahowi pärandustombuks kuni pärijate kinnitamiseni ja anti hoolbamise alla, ilma et lesel oleks õigust olnud selle warandusega midagi ette wõtta. Et lesel enesel mingisugust eraldi warandust polnud, siis jäi ta miljonilise pärandusе juures sõna tõsises mõttes nälga. Pärijaks kinnitamine seadusliku korras edenes tigusammul. Wiimaks otsustas ta laenu teha. Suure nurumise peale saigi ta pr. Raskalowi käest 80.000 marka. Kui palju protsente tuli selle eest maksta, oli nende omawaheline asi. Peale selle wõis kuulda aga pr Malahowi kurtmas, et ta ei suuda tasuda protsente. Hiljem, kui ta pärijaks kinnitati, kulus pärandusе, s. o. maja üürist saadud raha tõik aimult wõla protsentide maksmiseks. Kui protsentide maksmine läks täiesti üle jõu, tõstis pr. Malahow süüdistuse Raskalowa wastu, et see wõtab temalt liigkasu protsente.

Asi oli neil päewil kohtus arutusel. Pr. Malahow seletab, et pr Raskalsew wõtnud temalt 10 protsenti kuus. Nii tulnud tal 80.000 marga pealt maksta igas kuus 8000 marka protsentideks. Kaebealune eitab liigkasu wõtmist. Tähendab aga sealjuures, et kaebaja wõtnud temalt raha puudurgil ostmiseks mehele.

Pr. Malahowi poeg, kes tunnistajana üle kuulatakse, seletab, et tema käinud ühes emaga raha laenamas. Saanud 80.000 marka. Laenaja wõtnud 10 protsenti kuus, hiljem leppinud aga 5 protsendiga. Teine tunnistaja mäletab juhtumist, kus kaebealune käinud nõudmas oma wõlga. Nuinud ise ja öelnud: „Maksa aga, mis ja minule wõlgned." Juttu protsendi suurusest pole kuulnud.

Kohus mõistab pr. Raskalowa õigeks.

Kindralstaabi raamatukogu uuele alusele.

Raamatukogu suuruse poolest 4. kohal. Edaspidi awatakse raamatukogu ka seltskonnale kasutamiseks.

Kaitseministeeriumis asuwa kindralstaabi raamatukogu ümberkorraldamisega ollakse praegu kibedasti ametis. Senini oli see suur ja mitmekesine raamatukogu ainult kaitsewäelaste tarwitada. Wälja töötatud uute põhimäaruste järele tahetakse raamatukogu maksuta kasutamist wõimaldada ka tõigile kaitseliitlastele, koolilõpetajatele, ajakirjanikkudele jne.

Raamatute arwu poolest seisab kindralstaabi raamatukogu Eestis 4. kohal, oma 40.000 raamatuga. Esimesel kohal on ülikooli raamatukogu 500.000 köitega. Suuremad raamatukogud on weel Eesti rahwa muuseum, Tallinna linna keskraamatukogu ja riigiraamatukogu.

Peale sõjateaduslikkude raamatute on kindralstaabi raamatukogus wäga suur walik ilukirjandust, eriti palju wenekeelseid raamatuid, mis üle wõetud end. wenelindikude raamatukogudest.

Edaspidi jääb kindralstaabi raamatukogu kaitsewäe keskraamatukoguks mille kaudu käiwad wäeosade raamatukogudele tellimised jne. Wäeosade raamatukogude töö paremaks korraldamiseks töötatakse wälja tõigi jaoks ühised põhimäärused ja luuakse wahendidu side kaitsewäe keskraamatukoguga.

„Õrnad käed" lukku lõhkumas.

Naine — murdwaras.

Mõni aeg tagasi tungiti Lai tän. nr. 39/40, krt. 6 walewõtme abil sisse ja wiidi ära härra Treisenowilt 17.000 marga wäärtuses kuld- ja hõbeasju. Kuid ei wõinud keegi arwata, et siin olid olnud õrnad käed tegewad, sest meie kurjategijate ilm ei tunne naismurdwarganid. Wiimaks selgus omet, et korterirewideerijaks oli olnud Helene Luikmann. Korterist leitud asjad wiis ta oma wennale August Truu kätte, kes ametilt kullassepp ja teadis, mis teha kuld- ja hõbeasjadega. Tuli asi awalikuks, salgasid mõlemad oma süüd. Sedajamu teewad nad ka kohtus.

Naismurdja annab seletuse nagu harilik kuritlime kurjategija: „Ostsin asjad tundmatu lapsel." August Treu püüab oma seletusele tõelikkuse ilmet anda. Õde palunud teda tui kullasseppa walmistada kõrwarõngaid. Saanud need walmis, tulnud õde ja küsinud: „Kas tahad töötasu rahas wõi hõbelusikais?" Tema kui kullassepp eelistanud hõbelusikaid ja wõtnud need õelt töötasuks kõrwarõngaste eest. Tema silmis pole selles midagi halba olnud, sest ta õelnud, et on ostnud lusikad.

Kaebealused wõitlid end weel pääseda, kui poleks tunnistajaid.

Üks neist olnud Lai tän. nr. 39/40 remonttööde juhataja. Juba mitu päewa enne wargust märganud ta ühte naist seal majas mööda koridori lonkiwat. Warguse päewal tulnud ta jälle, koputanud korteri nr. 6 uksele. Ust pole awanud keegi. Siis surunud naisterahwas kusse wastu ust ja teinud ukse lahti. Rohkem pole ta tanud tähele panna. Pärast unustanud oma tähelepaneku hoopis ära. Alles siis, kui warguse asjad kohtu ette tulid, tulnud tal see kõik meelde. Kahtlases naisterahwas tunneb ta ära Helene Luikmanni.

Kohus mõistab Helene Luikmanni ühekskuuks kuuks ja tema kullassepast wenna kuueks kuuks wangi.

End. tänawraudtee kontrolör linnawalitsusega kohtus.

Linnawalitsus wabastas tänawraudtee kontrolöri Araebi teenistusest. Selle peale põõras Arardt kaebusega rahukogu poole, paludes linnawalitsuse otsust tühistada. Asi oli eile arutusel. Rahukogu otsustas Arardti kaebust läbiwaatamata jätta, kuna linna teenistjate ametist wabastamise üle administratiiwkorras kaebada ei saa, nagu riigikohus seda seletanud.

Walmistakse lawastamiseks geniaalne Saksa kinematograafia teos
Pühamäe poeem
(Mäeharja ohwer)
Armastuse ja iluduse hümn.
Haruldane nüüdisaja kurbmäng 12 jaos.

Grimpel ja prefekt.

Kui Eesti tööliste partei lahkestis riidu läks ja keskkomitee partei Tallinna osakonna ajutiselt suleges, siis tahtis Grimpel ikkagi osakonna koosolekut ära pidada ja andis koosoleku pidamise üle teadaande prefektile. Prefekt jättis koosoleku registreerimata, sest Eesti tööliste partei Tallinna osakonda ei olnud ju olemas.

Prefekti määruse peale kaebas Grimpel Tallinna-Haapsalu rahukogu administratiiw osakonnale. Sila oli Grimpeli kaebus arutusele määratud. Prefektuuri esitaja abiprefekt Kane palus Grimpeli kaebust läbiwaatamata jätta, kuna Grimpel kaebamise tähtaja mööda oli lasknud minna ja nii kaebusega hiljaks oli jäänud.

Rahukogu otsustas Grimpeli kaebuse läbiwaatamata jätta.

Walas waras.

Elisabeth K. kioski, mis asub kino „Piccadilly" ooteruumis, on wargad sisse murdnud ja ära warastanud mitmesugust šokolaadi, kompwekka ja paberosse, kokku ligi 5000 marga wäärtuses. Samuti on ka wargad weel kaasa wiinud mõned akende ees rippuwad tüllkardinad.

Wargad on kino ruumidesse tunginud hoowiukse kaudu, mis walewõtme abil lahti tehtud. Kuid wäärtuslikumad asjad, mis ruumis olid, on alles jäänud.

Warguseb ja kelmused.

Johannes T. teatas politseile, et tema annud kellegi Filipp Repnau kätte 500 marka raha ja ühe sõrmuse kiwi, sõrmuse walmistamiseks. Nüüd aga olla R. raha ja kiwi omandanud ja ei andwat neid enam tagasi. Kaebaja süüdistab wiimast wõõra wara omandamises.

Samuti jättis ka Leon A. oma ilumadani ühes pesuga Riguliste tän nr 18 elutsewa Paul W. kätte hoiule, kes need olla omandanud, ning kätte ei andwat. Süüdistab nüüd W.-t wõõra wara omandamises.

W. Pärnu mnt. nr. 9 elutsewa Tõnisshoffi keldri on wargad sisse tunginud, kust ära warastanud suuremal arwul mitmesuguseid keedisеid 9500 mk. wäärtuses. Ka mõni tuu walemalt on wargad sama keldrit külastanud ja samuti keediseid ära wiinud.

Helene H. teatas politseile, et temal Magasini tän. nr. 3 hoowist ära on warastatud üks liett 1000 marga wäärtuses.

Järjekorralised warguseb.

Nõmmel, Plangu tän. warastati Maria Suharowil hoowis asuwast kuurist 18 kana ja üks kukk 5.900 marga wäärtuses.

Anna Saeswert hoowist Nõmmel Jaama t. on ära warastatud spordilelt 1800 m. wäärtuses.

Jaan Bergilt warastati Nõmmel Walikkteel toiduainetekauplusе eest reelt koos toiduainetega 486 marga wäärtuses.

Woorimehe kokkupõrge rongiga.

Tööwoorimees Hermann Alles jäi Suure Juhkentali tänawa ülesõidu kohal Kitsaroopalise raudteerongi ette, mille tagajärjel reeaisad murdusid, kuna woorimehega ja hobusega ei juhtunud õnnetust.

Sõidab, aga ei maksa.

Sõiduwoorimees Madis Rahkur teatas politseile, et keegi Johannes J. ära põgenes tema saanist aerutajate klubi ees, sõiduraha tasumata, kuid kordnik tabas kelmi.

Tallinn politsei peeglis.

Politsei 5. jaoskonnas on tehtud kahekso toiduainete kaupluse omaniku peale ettekanne administratiiwkorras karistamiseks ala wäärtuslikku wõi ja hapukoorega kauplemise pärast.

„Balti wõõrastemaja restoraanis mängis orkester ilma loata.

Joobnud olekus wiidi arestimajja 9 isikut.

„ÜENÜTO" lähem tegewuskawa.

ÜENÜ Tallinna osak on lähemas tegewuskawas kõige peal pidudeku loterii-allegriga laupäewal, 12 weebr juudi gümnaasiumis. Osakonna laulukoor wõtab osa 17. weebr „Estonias" korraldatawast wabaduse kooride 700-aasta mälestusaktusest. 27. weebruaril peetakse osakonna aastapeakoosolek. Osakonna kirjandusluumkond korraldab „Skorgeonide ja kõnelasmude kogumise kiosk" ja lehetükki kursuseb, „nõiaprotsesse" wanade kohtuaktide põhjal, O. Luiku teostab jne.

Kaks ühenimelist.

Harju tän. nr. 27 krt. 3 elutsew Leeno Jaani t. Paalberg palub teatada, et ta mitte see isik ei ole, kellest meie lehe nr. 14 ilmunud sõnumes jutt oli.

Õnnetused merel.

Nagu Bukarestist teatatakse, hukkus wiimases tormis Mustal merel peale Wene aurik „Balushkewi" ka weel üks Kreeka aurik. Nagu teatatud, sai Wene auriku hukkumisel 40 reisijat ja kogu meeskond surma. Kreeka laewa hukkumise kohta puuduwad lähemad teated.

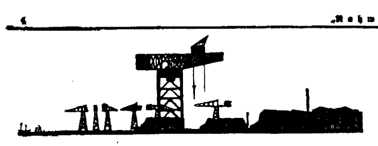

Maetud miljonid.

Häwinewad warandused Kopli rannikul.

Ajalaine tõusis ja murdus, troonid mis tugenesid politseilisele wõimule, pühiti minema selle ürgwõimu poolt, mida nimetatakse rahwaks, mille waim ainult siis end wabastada püüab ja awaldub, kui on tarwis inimsoo ajaloole anda uut suuna. Harilikult aga ei räägita rahwast, waid neist kes seda juhiwad, neist, kes teewad ajalugu, olgu halwasti wõi hästi.

Warsti saab täis kümme aastat, kui Wenemaa wabastas end Romanowcist. Mäletame neid ärewaid päiwi, oli nagu tunda kewadlõhna, kuid me eksisime: wenelane muutis waid oma kasukat, ajas wälja „tsaari lõhna", kuid kes kõigile muutustele waatamata jäi endiseks, oli ikkagi wenelane.

„Aken Euroopasse" oli wenelasele jäänud kitsaks, peale selle kui ka aken Kollase mere ääres suleti pilusilmaliste jaapanlaste poolt.

Pilgud juhiti Balti paesele ja liiwaseile rannikule, siit pidid algama eeltööd Läände tungimiseks, Liibawis, Tallinnas ja Riias tahtis wenelane kanda toetada. Liibawisse ehitas ta moodsa sõjasadama, Riiga kaitses ta Sõrwe ja Domesnesi maaninal asuwate wõimsate patareidega, Tallinna ehitas ta laewatehased, ristis linna Peeter Suure merikindluseks, koondas siia määratumad hulgad töölisi, mattis Kopli küngastele miljoneid, kust neid enam keegi ei otsi, ega leia.

Eriti hoogne tegewus algas aastal 1913. Midagi lasi aimata, millegi ees tunti hirmu, sellest see kiirustamine ja ruttamine ülepeakaela. Sakslastel oli walminud Kieli kanal, merijõudude ümberpaigutamine merest meresse oli hädakorral kiiresti wõimalik. Sakslane arwas olewat enesel ürgõiguse Baltimere walitsemiseks, ta ei warjanudki seda püüet, waid koondas ja kohendas oma merijõude Balti meres. Wenelane, kes ikka weel ei suutnud toibuda aadrist, mille lasi talle Tsusima all jaapanlane, hakkas ka end wähehaawal liigutama. Kopli rannikule, Tallinnlaste armsamale suwituse ja meelelahutuskohale, kerkisid peagi kaks tolle aja wõimsamat tehast: Inglise-Balti laewatehas ja Bekkeri. Ehitust alustati wenelasele omase suurejoonelikkusega. Suurejoonelised ja awulised olid summad, missugused kulutati tehaste sisseseadetele, missugused woolasid meeleheana ülemuste taskusse. Rand, kus enne haljendas madalik kaugele ja kaugele, kus lained murdusid wastu graniitseid rändrahne, muutus lühikese aja kestes. Toodi kohale suured baggerid, need sõiwad ranniku sügawaks, nii et kõige suurema süwisega lahingulaewad wabalt wõisid sõita kolki. Kerkisid kraanadki, mägedena neid nõha palju. Bekker ehitas kraane, mis Tallinna sõites, nii merelt kui maalt, juba kaugelt paistab silma, ja mis 1920. aastani oli suuruse poolest ainus sellesarnane siin maamunal. Kõik see tekkis tungiwast wajadusest teha midagi ja saada milleks.

Wagun waguni järele jõudis Tallinna wenelasi — töölisi, Tallinna elanikkude arw kaswas lühikese ajaga 25.000 elaniku wõrra. Oleks kõik kestnud ja wookamas selles tempos, oleksid eesrlased Tallinnas kümne aastaga jooksul jäänud wähemusrahwuseks — ning seda wenelased kawatsesidki. Kopli tekkisid barakid barakide kõrwale, toodi ühenduski linnaga ning peagi hõljus Tallinna tänawail räidunud kalade lõhn kusagilt Wolga äärest ja lebas päewaraoii seemnete prügi igal pool.

Töö tulemused ei lasknud end kaua oodata.

Peagi lasti wette terake arw miinirisiisteid, mustaeas ka meie praegused „Lembit" ja „Wambola". Tegewus tehastes jaanutas oma kõrguse aastal 1916, mil lasti wette ja parandati enneolematu arw laewu. Samal aastal külastas Tallinnat ka tema hiilgus batjuschka Nikolai Aleksandorowitsch koos troonipärija Aljoschaga. Külastamise otstarwe seisnud lähedalt ühenduses ka laewatehastega ja neis kestwa tööga. Weel paljudki mäletawad toda wäikest meest kortsikkude silmadega, weidi ettepoole kaldunud kõnnakuga. Karta oli ju tal palju: pea ei wõi mõni hulljulge anarhist talle pommi jalge ette heita wõi tabada rewolwrist, — mis tähendab selle inimese wäärituu elu ühe tsaari oma kõrwal.

Aasta hiljem hüüdsid samad huuled, mis kord hõisanud tsaarile pikka iga, talle järgi needust ja koebusi seitsme miljoni sõjas hukkunu ja kolme miljoni wigase, kurdi ja pimeda nimel.

Erekalt lõi helendama Kerenski täht. Ka tema külastas Tallinnat ja Kopli tehaseid, et wõita nende tõsimuste ja nõgiste tööloomade poolehoidu, ka talle hõisati pikka iga — kuid seitse kuud hiljem põgenes ta enamlike tribunaali poolt tagaotsitawana naiste riietes Soome. Kord oli Lenini käes.

Maha kõik, mis tuletaks meele wana ja kapitalistlikku korda — maha, maha, maha...

Tehased tühjusid. Tööriistadel lamas raske raamatolm, ruumides uitas igawus ja tegewusetus. Enamlaste lahkudes „pühastati" neid wõrdlemisi korralikult.

— Neuheli wõi bolsche nenawidimsja? hüübsid kahetsustundega lahkunad wenelased, kes Tallinnast lahkusid sama paljalt, nagu nad tulid siia. Sündmuste rulett polnud 1914. aastal saadud hooft weel kootanud midagi. Tulid sakslased ning lahkusid nagu wenelasedki, „rekwireerisid" Balti laewatehaste määratuid laduseid ja masinaid ning läkisid koju sõjakahjusid „heaks tegema".

Wabariigi algupäewil pöörati tehastele kordumalt tähelpanu ja püüti wõita wälismaa kapitali poolehoidu. Olid käimas läbirääkimised Inglis-Balti laewatehaste endiste omanikkudega ja rahastajatega, Wiberiga ja ameeriklastega, kuid kõiki peletas eemale meie riiklik kindlusetu seisukord, kohjuks ka kõrged tööstusmaksud, kuid peamise põhjusena tuleks siin mainida turu puudust ja tehaste wiletsat tehnilist seisukorda. Küll oli jäänud alale ühte ja teist, kuid puudus, kui kõige loomulikum tegur tööstuse arenemisel, tarwitajaskond. Katsuti tehastel hoida hinge sees riiklikkude tellimistega ja wõlgadega, kuid see osutus kiwi kaela wiskamiseks uppujale. Küll ehitati sarnasel teel mootorlaewad „Läänemaa", „Harjumaa" ja „Wirumaa" säilinud materjalist, ehitati isegi Narwa raudteesild — kuid asjata. Sild ei meelitanud kedagi enam tagasi, ega tohigi meelitada, olgugi, et ta on ühendajaks lääne ja ida wahel.

Tehase omanikuks tahab olla keegi Owtscharow, kes tsaari ajal Peterburi kõrgemas seltskonnas paljude kummaliste juhtumiste ja tegutsemiste tõttu tähelpanu äratas. Nüüd jõdib ta sekwestri walitsusega, kord elektriwalguse, kord ühe wõi teise tühise asja pärast.

Tehastes aga süweneb tähelpanematult ja kuulmatult häwing. Rooste söödub ikka sügawamale ja sügawamale terasesse, sajustel öödel peksab wihm ruumesse läbi purunenud akende, wihiseb tuul katkenud traatide ja wintside ümber. Päew-päewalt, kuu-kuult pudeneb ikka ja jälle midagi.

Nii häwineb rahwa töö ja waew, nii kaowad miljonid, maetud igaweseks oistarwetuhatu tegutsemisega wõõrasse pinda, mis, waatamata kahesaja-aastasele alluwusele Wenele, siiski kunagi selle omaks ei jäänud, ei kultuurilt ega tegutsemiselt.

Pariis ei taha enam neegritantse

Tantsuakadeemia, mis ainult rikastele kättesaadaw.

Kõik neegertantsijad, kes Ameerikast Euroopasse walguwad, pakuwad lõbujänulistele eurooplastele juba pikemat aega ühte ja sama: charlestoni ning black-bottomi. Meil on neegertantsija imestamiswääriliseks olewuseks, kuid Pariisis, kõigi maailma rahwuste tsentrumis, on charlestoni ja black-bottomi tantsiwate mustanahkliste wasju suur apaatia tekkinud. Nõutakse midagi uut ja wärsket, sest neegritantsud on pariislasi juba üdini ära tüütanud. Mõned Pariisi „tantsuprofessorid" ongi uue idee peale tulnud, mis aga iseenesest on wäga lihtne.

Lõbutsewa Pariisi keskkohas, Place de Pigalle'il, on asutatud uus tantsude akadeemia, kus fokstrotist pole enam jälgegi, rääkimata black-bottomist ja charlestonist. Uues akadeemias õpetatakse uusi moetantse, mille päritolu tuleb otsida wanadest Prantsuse rahwatantsudest, nagu neid weel mõnes Prantsusmaa nurgakeses aastasadade eest ja tänapäewgi weel tantsitakse. Tantsud Bretagne'ist, Auvergne'ist, Limousin'ist, Burgund'ist, Morvan'ist jne.

Esimesed tantsud, mida akadeemias õpetatakse, on wanamoelised chibreli ja morvandelle. Tantse saadab wanamoeline muusika wastawate mänguriistadega ja mängijatega. Muidugi pole akadeemias eluõigust saksofoonil wõi jazz-bandil, orkester koosneb torupillidest, wanadest wiiulitest ja muudest ajast-aust jäänud mänguriistadest. Loomulik, et ka orkestrante Pariisist ei tule otsida, waid kusagilt maanurgakesest. Selle eest saawad nad ka sarnast würstlikku tasu, mis mõnegis jazz-bandi orkestrijuhis kadedust äratab. Õppijailt wõetakse uues akadeemias kõrget tasu, mille tõttu ainult parem seltskond sinna pääseb. See asjaolu omakorda äratab uudishimu ja akadeemial on tööd laialt.

Eriti on uuest tantsuakadeemiast huwitatud Pariisis aega ja raha surmeks lööwad ameeriklased. Pole wõimata, et sel kombel „chibreli morvandianne" warsti Ameerikasse pääseb, enne aga ta keerulist nime weidi lihtsustada.

Kas olete lugenud

„Ronka" Nr. 3.

Huwitaw mitmekesine lugemismaterjal, mitu head juttu, palju pilte. Mõistatusi ja nalja.

Poisisoeng elab weel 75 aastat.

Nii ennustawad juuksekunstnikud.

Kui esimesed poisipead päewawalgele ilmusid, teadsid kõik targad kõnelda, et „niisugune" soeng ruttu mööduw moenarrus on. Poole aasta pärast pole poisipeast enam jälgegi — kinnitati surmakindlusega.

Wahepeal on aastad ajamerde woolanud. Poisipea pole tõesti enam „mood", waid palju rohkem: ta on endastmõistetaw asi. Pariisis kantakse lühemat, Berliinis pikemat, Tallinnas keskmist — kuid poisipea jääb poisipeaks. Maamunal ei leidu wiist enam ühtegi inimest, kes usuks ütelust: „No tänawuse hooajaga on poisipeal lõpp!" Poisipea kaswab suuremaks, siis lõigatakse teda wähemaks, siis kähardatakse teda, kuid ära ta ei kao.

Neile, kes poisipea püsiwusesse ikka weel ei usu, wõib kergelt tõestada, et poisipea weel 25 aastat troonil seisab. Esiteks — tahawad seda juukselõikajad ja krisöörid. Moodsad juuksekunstnikud ennustawad weel pikemat iga — 25, 50, isegi 75 aastat! Nii et lubage siis oma tütrele poisipead kanda.

Teiseks — poisipea sobib hästi moodsale naisele, kes spordib ja tantsib charlestoni. Kolmandaks — elukutsega seotud naisel pole niipalju aega, et tundide kaupa peegli ees istuda ja oma soengut korraldada. Kui kinnitatakse, et ta ikkagi küllalt kaua peegli ees aega wiibab — seda wäärtuslikumad on need minutid, mida poisipea kokku hoiab.

Neljandaks — poisipea teeb nooreks. „Uskuge," seletab üks asjatundlikum Berliini soengukorraldaja, „poisipea teeb naisterahwa neli-wiis aastat nooremaks. Küsige naiselt, kes ühe aasta on poisipead kannud, kas tahab ta ennast wabatahtlikult 10—12 aastat wanemaks teha?"

Üks ema tõi mu juure hiljuti oma tütre ja küsis, kas tõesti on tarwilik talle poisipead lõigata. Ma tahtsin jalustrabawat tõendust tuua ja wastasin: „Aga, armuline proua, teie tütar on juba kahekümnenda aasta lõpul, siis — —"

„Mis kahekümnenda lõpul? Üheksateist aastat on ta täiselt wana!"

Frisöör: „Seda ma poleks uskunud, armuline proua. Olen nii harjunud noorte nägudega, et tahtmatalt pean daami pika juustega wanemaks kui ta harilikult on."

Ema: „Oh taewas, mu tütar peab ju noor wäljanägema — lõigake tal kohe poisipea!"

Wiiendaks — pikka juust on raske korras hoida. Igal hommikul peab seda kähardama ja ilma soengukorraldaja abita on see waewalt wõimalik. Kõik maksab aga aega ja raha ning peale selle pole siiski juuksed alati korras. Piinatakse endid mõni kuu ja lastakse siiski poisipea lõigata. Mees, kes eile poisipead kõigest südamest wihkas, ütleb täna naisele: „Mine ja lase omale ometi poisipea lõigata, mis sa waewad ennast iga päew."

Need on põhjused, miks poisipeale pikka eluiga ennustatakse. Kui siiski leidub noori tütarlapsi pikkade juustega, siis pole selle põhjuseid ka raske otsida. On kahju juustest lahkuda, ei leia kohast poisipea-lõiget, ehk ei sobi poisipea näole. Mitte iga poisipea ei näe ilma asjatundja käeta nägus wälja. Lõpuks leidub ka neid noori daame, kes ise (ehk wanemad) näewad poisipeas naise wooruse häwinemist ja moenarruste järele ratsutamist.

Ainult ühel põhjusel wõib poisipea wananeda. Meie wõrsuw naispõlw, kes kunagi pole kannud palmikuid selja peal, kel poisipea on endastmõistetawaks ja möödapääsematuks tarwiduseks, see naispõlw wõib ühel ilusal päewal hakata igatsust tundma pikkade juuste järele. Siis on poisipeal lõpp. Kuna aga poisipea pole lihtne moenarrus, waid moodsa elustiili sünnitus, siis kestab ta ka nii kaua, kui tänapäewa naised elawad.

Wõõrastemaja „Lemberg".

Kuulsanimeline Ludwig Biro romaan hakkab ilmuma lähemail päewil „Rahwalehes". See on sinult wõrratult dramaatiline ja kaasakiskuw. Ilmasõja wärwikas miljöö, tsaariaegse Wenemaa hiilgawad ohwitserid ja nende orgiad ja seal kõrwal wäike wõõrastemaja naisteenija Anna oma õrna, romantilise armastusega. Armastus teeb kangelaseks ja Anna päästab Ungari ohwitseri elu. Millise osawusega on kirjanik joonistanud need meile nii lähedad inimesed. Seda suudab ainult meister ja seda on ka L. Biro. Romaan leiab lestis lahtlemata kõige laiema wastuwõtu.

Meie pilt kujutab wõõrastemaja teenijatüdrukut Annat ja Wene kindralit. Stseen on wõetud samanimelisest „Paramount" suurfilmist, mis lähemal ajal ka Tallinna jõuab. Anna osa mängib filmis Pola Negri.

Kas tead sa, et...

Ida-Siberis elawad suured mustad ämblikud, kes wankriratta suuruseid wõrke kuduwad.

*

Rooma Lateraani kogudest leiti üks hauakiwi ristiusu märkidega 2. sajandist, mis wist küll kristliku kunsti kõige wanem mälestussammas on.

*

Kõik meie juures elawad angerjad on ära ujunud pika tee — peaaegu weerand maakera ümbermõõtu.

*

Lõuna-Aafrika aloe õitseb iga 20 aasta sees korra.

*

Hobuseriitsade walmistamine on 1923. aastast saadik 60 protsendi wõrra wähenenud ka üks automobiilide wõidu tundemärk.

*

Albaanial ei ole oma raha.

*

Üks Inglise-Ameerika ekspeditsioon leidis Mesopotaamiast muistse Kischi linna lähedusest kandenõu nisaga, missugune nõu wanadus kahtlemata üle 5000 aasta on.

*

Londoni loomaaias püüdis üks jaanalind 4 meetri pikkust köit alla neelata. Kui jaanalind juba poole alla oli neelanud, päästeti mõlemad — jaanalind ja köis — suure waewaga.

Wodka...

Wene „roheline madu“ armudes.

Külatšotti asus nõukogude walitsus juba ammu Wene põletatud wiina — „wodka“ — müümisele. Tämuööheks nimetab wiinaammaštiija rahwas seda wodkat nüüd nõukogude sisepoliitika juhi Rõkowi nime järele „rõkowkaks“. Rõkowi aeg on nüüd palju sünnem kui enne Witte ja Stolüpini oma, kuid nende wiimaste „toodangut“ pole Rõkow siiski weel mitte saawutanud. Need wõtsid aastas kroonuwiina eest 700 kuni 800 miljoni rubla sisse, Rõkow aga lepib praegu ainult 280 miljoniga. 1922. ja 1923. aastal saadi monopolist Wenes ainult üks kahekümnendik sellest, mis praegu sisse tuleb. Wist saadakse seal warsti wiina asjus „ennesõjaaegsele kõrgusele“. Iga Wene tööline joob kuus läbisegi 7 pudelit wodkat; mõne kuu eest oli see arw weel 2 pudelit. Nüüd wõib aga pudelite arw weel tõusta. 15 protsenti tööpalka läheb nõukogude Wenes wiinaks. Töölised joowad wiina tihti wabrikus töö ajal ja teeklaasist. Esmaspäewiti jääb 10 protsenti töölisi tööle ilmumata. Need andmed on wõetud ühest nõukogude Wene kaubandus-tööstuslisest ajakirjast.

Salakaubitsejad — meriröörwlid.

Laewa meeskonna üle parda heitnud.

Keegi Saksa madrus, kes wähe aja eest Oslos suri, andis surmawoodil iseäralikt tunnistuse, mis seniajani saladuslikuks jäänud kurttes peale walgust heidab. 29. detsembril 1924 sõitis Norra hülgelaew „Isfjernen“ oma 8-mehelise meeskonnaga Oslost Aalesundi. Päew hiljem leiti seesama laew mõned penikoormad põhjapool Aalesundi tühjalt, kuna meeskond laewalt oli lahkunud. Laewa pardal oli kõik korras. Laewa kajutis oli laud kaetud, ja lambid põlesid. Näis nagu oleks meeskonnal suur rutt olnud laewa maha jätta. Mis wõis laewa meeskonda selleks sundida, jäi saladuseks. Arwatawasti oli merel draama, kuid missugune, see oli mõistatus.

Saksa madruse tunnistus awab selle saladuse ühekorraga. Ta teenis salakaubawedajate laewal, ja see laew kohtas teel „Isfjerneni“. Salakaubawedajad pakkusid norralastele alkoholi müüa. Selle juures tõusis merimeeste wahel tüli, mis sellega lõppes, et kõik norralased üle parda merde wisati. Salakaubawedajad asusid peale selle Norra laewale, katsid kajutis laua ja süütasid lambid põlema, jättes pildi, nagu oleks laewa meeskond kiires korras laewa maha jätnud.

Madruse jutustust peeti esmalt wähe usklumiswäärilseks, kuid hiljem hakati seda tõenäolliseks pidama. Politsei asus sündmuse üksikasjade selgitamisele.

Surnud mikaado.

Surnumatmise kombed Jaapanis.

Hiljuti algamud Jaapani keisri matusepidustused kestawad kaks nädalat ja nende kulusid hinnatakse umbes 500 miljoni marga peale.

Arwesse wõtmata toredust, on usulised tseremooniad keisri matmisel pea samasugused, kui hariliku kodaniku mulda sängitamisel.

Meie päewil täidetakse shintousuliste surma puhul järgmised tseremooniad: Laip mähitakse uude rüüsse. Surnu tuppa pannakse pikkade kitsaste laudade peale lillewaasid, anumad wiinaga ja soola; seintele riputatakse relwad, mis peawad eemale ajama pahad waimud.

Perekonnaliikmed külastawad surnukambrit iga päew kuni matuseni ja hoolitsewad lillede eest. Laip pestakse hoolikalt sooja weega ja riputatakse liiwa peale, mis rahwausu järele peab ära hoidma surnukeha kangestumise. Pea alla pannakse padi ja nägu kaetakse linase riidega; jalga pannakse sandaalid. Siis asetatakse laip surnukirstu, kuhu peale surnu seisusele wastawate riiete pannakse weel hulk muid asju, mõõgad, peeglid jne. Nurgad ja teised tühjad kohad surnukirstus täidetakse puuwillaga.

Siis tõstetakse surnukirst kahe kitsa pingi peale ning teised pingid wiina, küpsiste, soola ja weega pannakse kirstu ette.

Nüüd algab tseremoonia lahkunu hinge eest, mille otstarb on „waimu majas hoida.“ Surnukirstu lähedale asetatakse siidiga kaetud poolteise jala kõrgune pink, mille peale pannakse „waimu eluase“ weike puust majake, n. n. Witamaha. Selle majakese parempoolses osas on anum soola weega ning pahemal pool woodi, kuhu waim peale sisseastumist wõiks maha heita. Weel on seal siidilintide ja roosikestega ilustatud pingike, mis peab eemaldama kurjad waimud.

Pidustuste algul astub preester selle pingi peale ja wannutab kurje waime eemale hoidma. Teine preester haarab roosioksa ja wibutab seda juuresolijate peade kohal, et puhastada neid ja tuba. Siis awatakse waimu majakese uks ning maja asetatakse surnukirstu ette. Kui see sündinud, arwatakse, et waim asus oma eluasemesse ja wiiakse maja oma kohale tagasi.

Järgnewad weel mitmed tseremooniad ja palwed hinge rahu eest, mille järele kõik sügawa kummardusega eemalduwad.

Surnurong on wäga tähelepanuwäärt; kirstu kannawad neli walgelt riietatud teenrit. (walge on Jaapanis leinawärw.)

Kirstu ees sammub arwurikas teenijaskond, kandes lippe, lehwikuid, roosikesi, ohwriandeid jne.; neile järgnewad waimulikud, tseremoonia juhid, jälle lipu ja lehwiku kandjad, sugulased, sõbrad ja lõpuks kaks teenrit wõi mõnel juhtumisel sõdurit.

Protsessioon liigub aeglaselt surnuaiale, kus kirst asetatakse ajutiselt haua kohale püstitatud majakesse; rongi lähenedes süüdatakse maja ees tuli. Kõne ja palwete järele wisatakse hauda lilli ja lastakse surnukirst alla ja sel ajal, kui surnumatjad hauda kinni ajawad, lahkuwad leinajad. Siis püstitatakse haua kohale puust lauakene surnu nimega ning ümber wäikesed pingid ohwriandidega; wäljaspoole pannakse lipud ja süüdatakse igal õhtul latern.

Kodus jatkatakse puhastamist palwetega ja soolwee pritsimisega; leinajatele antakse wett käte pesemiseks ja suu loputamiseks.

Matusepaigad on riigi omandus, mida kõik usutunnistused kasutawad maksuta.

Keisri surma puhul on terwes jaapanis sügaw lein. Kõik ärid suletakse ning kaetakse must-walgete linadega. Lipud on igal pool leina märkidega. Ärielu rauges, terwe maa leinab tõelikult oma kadunud mikaadot.

Meie pilt kujutab huwitawat tänawpilti: Jaapani ärimehed sulewad poed ja katawad neid tihedalt linade ja lippudega.

Ühe poksi karjääri lõpp.

Samson-Körner ei poksi enam.

Paul Samson-Körner, Saksa silmapaistwaim poksija, on peale raskeit kaotust Düsseldorfis oma poksija elukutse jäädawalt nurka wisanud.

Siniseks löödud silmaga ja paistetanud üle näo tõstetud, ilmus ta kõigest tähelpanematult Berliini tagasi, et mitte kunagi enam kätt nahksesse kindasse ajada ja nööridest piiratud nelinurka asuda. Nii raskelt mõjus kord jumaldatud poksija peale häwitaw kaotus.

Samson-Körner oli kord rikas mees, peaaegu miljonär. Mõnedel esinemistel makseti talle kümneid tuhandeid marke (meie rahas miljoneid). „Pauli“ tahtis teha äri, et oma tulewiku päewi kindlustada, kuid igalpool jälgis teda õnnetus. Kas sattus ta petiste küüsi wõi läks äri nurja — raha sulas imekiirelt kokku ja mehele ei jäänud muud üle, kui jälle poksijana eluülespidamist teenida. Esimese kaotuse sai ta läinud aastal Hans Breitensträterilt, millele warsti teised järgnesid. Samsonist ei pidanud enam keegi lugu, poksitaewasse tõusid uued tähed, uued lemmikud ja „Paul“ jäi unustusse.

Wiimane raske kaotus Düsseldorfis Rud. Wagnerile andis lõpuliku hoobi. „Paul“ ei poksi enam, waid andub perekonnaelule, millele ta oma karjääri ajal wähe tähelpanu pühendas.

Lõika joonest.

ter Crawford! Palun wabandust, et teid tülitan nii ebakohasel ajal, kuid mul on teile wäga tähtsat ütelda. Ja ma wannun teile, et ma siit sumilast warem ei lahku, kuni pole kõnelenud teiega!“

Aga ta see kõwa jäi asjatuks. Pigemini oleksin ma wõinud äratada mõnd kiwinikerakat!

Tema liikumatu nägu padjal oli nii weider, et läksin rahutuks.

Wõiks see wõimalik olla? mõtlesin ma. On tema surnud? Kõik, mis minuga wiimastel tundidel juhtunud, on nii imelik. Kuid ma ei kõhelnud kauem, tahtsin jõuda selgusele!

Miljonär kahes paigas.

Astusin tuppa ja hiilisin woodi juurde. Kõige pealt kohutas mind lamaja harulbane kahwatus. „Mister Crawford!“ hüüdsin ma, „mister Crawford!“

Kui hüütaw end ikka weel ei liigutanud, ei kõhelnud ma kauem, waid tõmbasin waiba kõrwale.

„Do dubust! Woodis ei lebanud inimkeha, waid õõsjärki riietatud polster.

Panin käe näole.

Ei suuda kirjeldada, mida tundsin sel puudutusel! Nägu oli jääkülm ja mulle tundus selgesti, et see pole kunagi elanud.

Seal puudus naha ja kondi tugewus; mulle näis, kui oleks ma puudutanud mõnd täistopitud kummipalli. Kui ma käe olin ära wõtnud, wabanes pea kehast ning weeres kõrwale.

Haarasin selle pihku ja waatasin. Wahast mask! Kuid pean tunnistama, et see nii hästi oli tehtud, et teda eemalt tõesti mr. Crawfordi peaks wõis pidada.

Ja äkki, kui oleks wälgunool minu ette maha langenud, kärisesid kõik loorid.

Miljonäri arusaamatu ülalpidamine, tema harulbased tujud ning soowid, wastatud raha, mis tema käes oli, öine auto sõit Green-Parki — kõik see oli mulle korraga selge.

Kuldrahad ja kirjatask.

Kes oli õieti see miljonär Crawford? Kust ammutas ta omad sissetulekud?

Olin ühe hüppega kirjutuslaua juures ning awasin noaga kesmise laeka. Esimesel puudutamisel sattus mulle kätte pundar wäärtpaberid.

Need olid Newcastle Mining Co. aktsiad!

Ma ei hakkanud kõike numbreid üksikult märkima. Panin paberid endisesse paika tagasi ja waatasin teistesse laegastesse. Wõtsin mõlemad olid täidetud kullaga. Wõtsin mõned siit ja seale ning ruttasin öölambi juurde. Kõigil oli kuuejakiline täht!

Wiskasin kuldrahad tagasi laekasse, wiisin pea endisesse kohta ning seadsin kõik korda.

Kui ma parajasti tahtsin lahkuda toast, märkasin ühel toolil wäljakutsuwalt laiali paisatud miljonäri riideid. Muidugi olid nad niisugusele kohale seatud, kust nad teenijaskonnale hästi silma torkawad.

Äkki tuli mul hea mõte. Hakkasin sorima taskuis.

Leidsin ühe wõtmekimbu, pisut peenikest raha, karbi wahaküünaldega, mitu pisikest padrunit ja lõpuks ühe rahatasku. See kuulus minule! Seal oli alles weel terwe summa, mis mul teel Criterionist Pacific-klubisse kaduma oli läinud.

Wõtsin endale weel nii palju aega, et märkida ülesse oma pangatähe numbreid. Siis panin portfelli ühes tema sisuga taskusse tagasi.

Nüüd on mul mõistatuse wõti käes! hõiskasin ma.

Teadsin ka põhjust, miks teda pidid walwama teenijad... Miljonär tahtis tõendada oma koduswiibimist, kuna tal omal oli tegemist mujal! See oli suurepäraselt wälja mõeldud, ja ma kahtlen, kas Sherlok Holmes'il kunagi tuli lahendada sääraseid keerulisi lugusid.

Oli ka wiimane aeg, sest Frogi kahekordne wile teatas, et liginemas hädaoht.

Jooksin ruttu parki ning peitusin põõsa taha. Pilgu aja pärast nägin pimeduses wilkuwat laternat.

See oli Betsy, kes asus oma öisele ringkäigule. Ta läks uksest sisse, millest ma äsja tulnud. Siis kerkis walgus koridori aknasse.

Wahepeal olin ma juba üle müüri roninud.

„Noh... kas läks hästi?“ küsis Frog.

„Suurepäraselt... aga kuule, nüüd pead sa hoolega walwama. Millal wabastab sind Blorham?“

„Kell wiis hommikul.“

Magasin omas suwilas kolm tundi, siis sõitsin warajase rongiga Melbourne.

Tagasi wanglasse.

Kui ma, oma sõnadele truuks jäänud, Wellington Gaoli wangla wärawa lasin awada, oli esimene, keda ma wõlwi all nägin, terawa tulipunase ninaga wärawawaht.

„On see wõimalik! Teie siin!“ karjus ta. „Noh, olete endale aga hea supi keetnud. Küllap näete, mis tähendab politseile wastu hakata! Mida tahate siis nüüd? Mis toob teid siia tagasi?“

Lasin selle sõnawulina mööda libiseda, siis ütlesin, wiisakalt kübarad tõstes:

Kadunud kroon

A. M. FREY romaan 16

poleks ta wõpatanud iga sammu juures, mille kuulis koridoris ega oleks wärisema hakanud, kui keegi koputas tema uksele. Ah, olid need aga hirmupäewad! Leidis sageli, et waesena oli palju parem. Puhas südametunnistus on ikka üle kõige.

Seal katsus ta end aga jälle rahustada, toonitades, et rikkus on wõim. Mida wõiks teha temale weel Pagel! Temale, kel ometi sarnane warandus! Ja ta tugewnes, jai julgeks ja oli weendunud, et ta enam ei ehmata miski ootamata kahina üle.

Ühel sarnasel korral astus aga härra Subenio tema juure ja ütles: „Keegi härra ootab teid teises toas, tahab kõnelda teiega!“ Goliathi julgus oli nagu käega pühitud. Ta kahwatus järsku ning hakkas lõdisema kogu kehast, mida isegi peremees tähele pani. „Olete wist teinud mõne rumaluse,“ ütles ta. „Teil näib olewat halb südametunnistus.“

Härra, kes Goliathi järgi küsis, polnud keegi muu, kui üks ärisõbrust, kellele ta oli lubanud teritada habemenoa.

27.

Ta ei tule — ta ei tule üldse! mõtles Pagel juba terwelt kaksteistkümmend neli tundi. Ja kui ta wiiendat korda asjata Lido kiirrongile wastu oli läinud, ütles ta endale: ta pettis mind. Ta tahtis minust waid lahti saada ja luiskas seepärast, et sõidab Lidosse Benedigo juurde. Ja mina, narr, uskusin!

Wõi peatus ta koguni Benedigos, kartes et siinsetes wõõrastemajades wähe ruumi? Oo, siin on rohkem waba tube, kui waja. Ta otsustas järgmisel hommikul linna sõita ning kõik suuremad wõõrastemajad läbi käia.

Olles jaamast tagasi tulles weel juure jalutuskäigu teinud, astus Pagel oma wõõrastemajja, ning silmas äkki all saalis Fiorat, kes teda näis ootawat. Pageli kohkunud nägu nähes, purskas Fiora waljusti naerma ja seletas, et rongiga ainult nende pakid tulnud. Nad ise olewat tädiga weel Benedigos hulk sisseostusid teinud ning lõpuks terwe wirna pakikestega — mida pidi kandma härra von Zwerger — autikuga siia sõitnud. Praegu olewat teised weel ülal tubades ning korraldawad oma asju, tema aga nautiwat juba siin sõõmul lõunamaa loodust.

„Pidin peaaegu silmad peast wälja wahtima,“ ütles Pagel. „Mõtlesin juba, et teie ei tulegi.“

„Ja mis siis oleks olnud?“ küsis Fiora kawalalt.

„Teie rääkisite ennesti ühest nimest,“ ütles Pagel wastuse asemel. „Kuidas see oli?“

„Von Zwerger, Viktor Zwerger. Ta on kõige kenam inimene ilmas,“ seletas Fiora, „ja peale selle minu onupoeg. Ta on üks ilus, elegantne, wõluw ja —“

„Näite temast ju päris waimustatud olewat. Tohin ma wahest juba kihluse puhul õnne soowida?“ katkestas teda Pagel kibedalt, kuna ta süda kramplikult kokku tõmbus.

Fiora ei wastanud kohe. “Wõi teie tahate juba õnne soowida,“ ütles ta pisut hiljem. „Seni pole ta küll weel jõudnud muud teha, kui saata tädi Konstanzet Luzernast siia — ah, seal ta tulebki!“ Ta punastas, tõusis püsti ning tutwustas härrasid.

Pagel waatles uuriwalt noort meest ja pidi endale tunnistama, et ta tõesti wäga kena oli ning noor. Tema aga? Ta oli juba parajais aastais. Enam polnud tal aega temaga pikemalt tegemist teha, sest sealt tuli juba proua Konstanze Banotti kehakas, ilus wana daam, kes käis kepi najal, sest ta oli mõne aasta eest wigastanud oma jala.

„Olen teist juba kuulnud,“ ütles tädi naeratades, kui doktor tema ees kummardus. „Minu wennatütar jutustas mulle juba teist.“

„Aga tädi!“ kohkus Fiora, kuid jai endast kohe wõitu. „Jutustasin ainult seda, et astusite Itaalia pinnale pehmeis hommikkingis.“

„On sel oma kindel põhjus?“ päris kohe härra von Zwerger rõõmsalt.

„Muidugi,“ naeris Pagel, „ei taha häda teha sellele maale, mida armastan.“

„Härra doktor ei soowi siia jälgi jätta,“ lisas Fiora õpetlikult juurde.

Pagel, kes Fiorat nende kibedale sõnabe pärast ühtaegu armastas ning manas, pööras äkki jutu kõrwale. „Mida hakkame meie siis nüüd peale? Ütlen küll „meie“, pööras ta siis tädi poole, „lootes, et mind oma seltskonda üles wõtate.“

„Aga muidugi peate meie juurde jääma,“ waimustus Viktor. Waikis aga kohe, nähes tädi tõsist pilku. Nüüd alles mõistis ta, et ju tädil selles asjus sõnawõtmise eesõigus.

„Muidugi, härra doktor,“ wastas wanaldane daam auwäärsel äratawa häälega.

Jookswahaiguse arstimine massashiga.

Dr. Corneliuse uurimuse tulemused.

Üks praeguse aja kõige mõjuwamatest abinõudest reumatismi wastu on n. n. „Corneliuse massaash", mille omal ajal üles leidis Saksa arst Cornelius ja mida nüüd wäga laialt tarwitatakse. Selle uue leiduse peametood on, et massaash peaasjalikult ainult teatud närwipunktidele juhitakse, kus reumatismi, kui haiguse, peapesad on ja mis haiguse ajal inimese närwides tekiwad. Ilmamõjud, muutused õhu niiskuses ja soojuses, baromeetri seis, keemilised, magneedilised, elektri jne. tegurid wõiwad reumatismi wälja kutsuda wõi kõwendada. Haiguse peailmuwusteks on laialdased, iseloomulikud walutunded musklites, näärmetes ja soontes. Dr. Cornelius oli kõige esimene, kes tähelpanu sellele juhtis, et reumatismi õigest arstimisest ainult siis wõib juttu olla, kui üksikud teatud närwipunktid põhjaliku rawitsemise alla wõetakse ja neid kaotada püütakse. „Närwipunktid" wõi „sõlmed" on wäga tundelikud. Ka niisugustel silmapilkudel, kus reumatismihaige end täiesti terwe tunneb olewat, wõib arst lihtsa wajutuse teel kindlaks määrata, missugustes närwipunktides haigus leidub. Wajutamise korral tunneb haige neis punktides kerget reumatismi walu. Kui haigus kewinenud, on „närwipunktid" iseäranis rohkearwulised.

Enne reumatismihoo ilmumist on haiged närwipunktid alati wäga tundelikud, missugust asjaolu haiged ise enamal jaol juhtumistel ei märka. Kui tundelikkus ja ärritatud olek närwides suureneb, siis on selle tagajärjeks reumatismihoo ilmumine. Pärast haigusehoo lõppu reageeriwad närwipunktid ikka weel sõrmewajutuste peale, ja päris kadunud näib haigus olewat alles siis, kui närwipunktidest haiguse nähtused kadunud on. Corneliuse wiis haigust närwipunktidest wälja arstida on n. n. „närwipunktide massaash". Muidugi nõuab seesugune arstimine wäga suurt wilumust kui ka arwestamist arstitawa isiku tundelikkusega ja sellepärast ei tohi niisugust arstimist mitte igaühe hooleks usaldada. Närwipunktid on, niipea kui neis haigus pesitseb, kohe ära tunda, kuna üksikutel juhtumistel wäike külgepuudutus ühe haige närwipunkti külge juba terwe haigusehoo wõib wälja kutsuda. Massaashi tagajärjel kaob haigusawaldus üksikutest närwipunktidest ja ei saa peale seda üldse enam ilmsiks tulla.

Närwipunktide arstimiseks on haigushoogude waheaeg alati kõige sündsam aeg. Sel ajal kaowad need reumatismi sõlmed wõi „punktid", mida närwides tekitab, kõige rutemini ja kõige wähema waluga. Reumatismihaige peab niiske aastaaja kättejõudmisel arsti juure minema ja oma närwid läbi waadata laskma. Kõik abinõud, mis keha wärskendawad, nagu suplemine, toidu walik jne., on arstimise juures iseäranis soowitawad. Dr. Corneliuse leiduse tarwitamisega on reumatismi arstimises astutud uuele teele.

Kas peame last karistama?

Näpunäited wanematele.

Iga pedagoog, kes laste karistamise wajadust eitab, saab lastewanematelt tihtilugu wastuse: „Kuidas saame meie siis ilma selleta läbi? Wõi ei olegi meil tarwis oma lapsi üleskaswatada?"

On inimesi, kes arwawad, nagu seisaks laste kaswatamine ainult nende karistamises. Suurem jagu lastewanemaid riidlewad oma lastega ehk peksawad wõi löömad oma lapsi, selle järele kuidas laste süütegu on. Bonned istuwad pargis tihti wäga osawõtmatult, kuna laps kõik teha wõib, mis ta ise tahab, ainult sel korral, kui laps üleannetu on, ilmutatakse „kaswatajanna" tegewust, antakse lapsele kerge füüsiline karistus. Mõni kooliõpetaja ootab kannatamatult õppiwa lapse eksimist, et temaga siis töreleda wõida. Niisugused kaswatajate tüübid on kõik arwamisel, nagu oleksid nad wäga head lastekaswatajad.

Kui last iga üleannetuse pärast karistatakse, saab lapsele „hirm karistuse eest" ainsaks teguriks, mis teda pahategude eest hoiab, — „pime sõnakuulmine" tema ainukeseks enesewalduseks. See pole aga lapse tulewikule kuigi wäärtusrikas. Kaswatuse otstarb on last elule ette walmistada, mitte teda „dresseerida". Lapse hinges peab arenema oma õiglustunne ja waade, laps peab sisemise imperatiwi sunnil tegutsema õppima.

Karistamise tegelikuks tagajärjeks ei ole aga mitte alati sõnakuulmine, waid mõnikord ka opositsioon. Karistamine ei paranda lapse loomust, waid laps tahab halba teha ja ennast ka karistamise eest hoida, ning see annab ki põhjust walele.

Ka asjatundlik, külm karistamine ei jäta lapsele muljet, nagu talitataks temaga õiglaselt. Oma kaswataja wiha peab laps tema nõrgaks küljeks. „Sa lööd mind alati sellepärast, et sa tugewam oled, kui mina!" ütles seitsmeaastane poeg oma emale. Et karistamine oma otstarbet täidaks, ei wõi selle järele mitte öelda. Karmilt karistatawad lapsed muutuwad loomu poolest waljudeks ja okkalisteks ja tarwitawad igalpool, kus neil selleks wõimalusi on, heameelega seda „tugewama õigust".

Mis peame aga siis karistamise asemel tegema?

Last elule „ette walmistama", teda iseseiswale tegutsemisele õpetama, ettewaatlikuks tegema. Laps õppigu ja tehku kõik rõõmuga, aga mitte sellepärast, et seda „tarwis" on. Ta saab seda kõigeparemini, kui selleks julgustatakse ja tema ettewõtlikkust püütakse kaswatada, ainult seda nõudes, mis lapse wõimistega kokku käib. Last ei pea mitte karistama, waid ainult trööstima. Sõnakuulmisest ja ülesannete täitmisest ei loobu laps ialgi muidu, kui ainult sisemise, kõlblise jõu puudusel, ja uut jõudu peawad kaswatajad lapsele andma. Töö nurjaminekul korral on kaswataja kohustatud last igakord julgustama.

Lapse tähelpanu juhitagu selle hädaohu peale, mida laiskus ja hooletus enesega kaasa toob. Laps armastab neid pikapeale nägema. On lapsi, kes üht wõi teist sööki ei taha. Neid wägisi sööma sundida, on muidugi kaswatuse wiga. Laste kaswatajal peab olema palju kannatust. Palju kasulikum on lapsele, et ta näpud ära põletab, kui et kaswatajanna tema hooletust karistab hoopidega. Laps kogugu ise omale elutarkust. On mänguasjad kord kadunud, on laps palju hoolsam, kui ta nad jälle leiab, kuna törelemine neid tagajärgi ei anna. Kui laps õigel ajal ei riietu, jääb ta koju, sest kellegil pole aega tema peale oodata. Aga järgmisel korral katsub ta ennast õigeks ajaks riide saada. Lapsele, kes oma käsi ei pese, ei wõi kätt anda. Need kaudsed, nii pisikesed ja naerumäärilised „karistused" mõjuwad lapse peale wahel enam, kui pikad törelemisepistlid. Nad mõjuwad kaasa lapses autunde äratamisele.

Lapse kaswatamine nõuab suurt hoolt. Mida enam meie ise püüame oma lapsest „tublit inimest" kaswatada, seda wähem leiame ka põhjuseid oma last karistada.

Mõnda suusatamisest.

Suusasõit on laplaste leidus, mida Skandinaawias tunti juba wanal ajal. Suusasõit spordina on tuttaw läinud sajandu 70. aastatest; Kesk-Euroopas tuntakse suusasõitu sellest ajast, kui polaaruurija Fridtjof Nansen 1888. a. Gröönimaa suuskadel läbistas. Saksamaal olnud esimene suusataja keegi arst Schwarzwaldist, kes suuskadega kaugematesse küladesse haigete juure sõitnud. Sõjas oli suuskadel suur tähtsus, eriti Wenemaal.

Kõige laialdasemalt on suusad tarwitusel, peale Skandinaawia, P.-Ameerikas, Schweitsis ja Schwarzwaldis.

Suusasõidu tunnikiirus kõigub 15—100 klm. wahel, kusjuures tuleb arwesse wõtta maapinna kallakust. Suurim hüpe, mida senini tuntakse, on 46 mtr.

Kosjasobitaja nõudmine.

Ühes Pariisi kohtus arutati neil päewil isesugust nõudmise asja: kosjasobitaja nõudis oma waewatasu kohtu teel. Keegi Paillard, kes ennast naisest lahutada laskis, palus oma tuttawat, ühte trükitöölist, uut pruuti otsida. Tasuks lubas Paillard selle eest 3000 franki. Warsti esitas trükitööline oma sõbrale pruutide nimekirja, kelle seast Paillard walis wälja 50-aastase wanatüdruku. Kosjad sobisid ja trükitööline sai Paillard'ilt wekslí 3000 frangi peale, maksutähtajaga pulmapäewal. Trükitööline kutsuti küll pulma, aga raha temale ei antud. Kohus lükkas asja otsustamise edasi.

Kahanud troon.

„Lugege end aga julgesti meie hulka. Fiora jutustas, teie tundwat Itaaliat kui oma wiis sõrme. Siis wõime ka loota, et teie meile lahkeks teejuhiks olete."

„Hea meelega," kummardus Pagel. „Oma wiie sõrme peale ei wõi ma küll alati kindel olla, kuid Itaalias loodan ma sama hästi kui kodus olla. — Mida hakkame siis esmalt peale? Kas joome teed? Lähme randa jalutama? Esimeseks suplemiseks oleme täna küll hiljaks jäänud? Wõi laewame liiwast krabbisi wälja ning waatleme, kuidas nad oma pelgupaika tagasi poewad? Wõi sõidame Muranosse, et tutwuneda kuju Benetic klaasitööstusega? Ehk pummeldame akwaariumis? Wõi läheme murra-tõnist mängima?"

„Kõik, kõik korraga!" hüüdis Fiora, kirutas käed ringutades wälja, nõnda et ta noor rind kerge pluusi all meeleliwalt wõlwus.

Pageli silmist ei libisenud Zwergeri pilk, millega ta waatles noort tüdrukut. Tahtmata tõmbusid tema kulmud kortsu.

Tädi aga noomis: „Kõike korraga, Fiora? See on pisut palju, mu lapsed."

Ta ütleb „mu lapsed", mõtles Pagel. Siis loeb ta mind ikka omaks. Silmapilk kadus pahameel.

„Ehk sõidame paadil Teatro la Feniceesse, kus täna mängitakse wiimast korda „Aidat"? Seal laulab keegi Caruso sarnane. Olewat ütlemata hea tenor. Mida arwab austatud seltskond selle kohta?"

„Aga muidugi! Lähme!" oli Fiora kohe nõus. Ainult teised kõhklesid.

„Jälle kohe Benedigosse!" ohkas tädi ning wangutas pead. „Lootsin juba, et seda linna mitmel päewal näha ei tarwitse."

„Tädi," palus Fiora kawalalt. „Sa tahtsid ju ammu kuulata Carusot. Täna wiimast korda „Aida". Mõtle ometi! Ära riku mängu!"

„Jah, ära ole niisugune wana nui," lisas ka Zwerger omalt poolt labaselt juure.

„Aga kuidas meie siis öösel siia tagasi saame?" kahtles weel tädi, kes muidu juba minekuwalmis.

„Jätke see juba minu hoolde," arwas Pagel kindlalt.

Tädi Konstanze ei saanud ruttu käia. Oma wigastatud jala pärast wõis ta waid astuda wäikseid samme. Kuid Pagelit ja Fiorat ei seganud see. Nad läksid ees ega pannud tähelegi, kuidas wahe nende ja tädi wahel suurenes. Wiktoril aga, kes jõnakumeelikuna sammus tädi kõrwal, tundus, kui hoitaks teda ohiapidi. Ta silmad, kogu tema keha ihkasid söösta edasi Fiora juurde, kes nii paenduwalt seadis ühe jala teise ette. Et temale aga see õnn osaks ei saanud, tahtis ta wähemalt kõneleda temast.

„Fiora on wäga ilus, tädi, mida ütled sa selle kohta?" päris ta innukalt.

„Ja, ta on kena tüdruk," arwas tädi. „Ega ta su pea weel pole pööritama pannud?"

„Oi, mis labaseid sõnu sa tarwitad?" kohkus Wiktor. „Niisugune ilus tüdruk wõib panna pööritama pead?" Ta otsis suursugusemat wäljendust, ei leidnud aga kohast ning tunnistas awameelselt: „Wõib olla, leiab sa selle küll naerumäärsena, kuid — ma armastan Fiorat."

„Mina ka," naljatas tädi.

Wiktor waikis haawatuna.

Tädi waatles teda pisut aega kõrwalt, wõttis siis tema käsiwarre ning algas naeratades: „Pane tähele, mu poiss! Näed sa seda meest, kes seal kõnnib Fiora kõrwal?"

„Härra doktorit?" küsis Wiktor üllatatuna.

Tädi noogutas pead. „Ja. — Kuidas meeldib ta sulle?"

„Ta meeldib mulle wäga. Näib olewat pagana tubli mees. Aga mis puutub see minu jutu sisusse?"

„Siiski. Mulle meeldib ta ka. Ja waata, seda meest armastab Fiora."

„See on ju wõimatu," hüüdis Wiktor ja wastas tädile kohkunult otsa. Ta põsed kahwatusid. Kurgus hakkas midagi pakitsema, ja warsti seisid silmis paar abitut pisarat.

„No—noh, poiss," rahustas tädi, „ole ikka mees!" Ta silitas emalikult Wiktori kätt, kuna ise mõtles: too seal on mees, seepärast armastatakse teda. See siin on waid hea poiss.

Too aga seal ees oleks wõinud kõike mõista, ainult sellest ei saanud ta aru, kas teda armastatakse. Selja tagant waadatuna näis, kui jalutaks ta Fioraga kõige paremas meeleolus. Näo järgi otsustades oli aga lugu hoopis teisiti.

Fiora küsimuse peale, kuidas tema onupoeg meeldiwat, wastas Pagel tädi sõnadega: „Ta on wäga armas poiss!" Selle peale nihkus jutt teise suuna.

Fiora küsis „Mis ajas teid õieti kodust wälja?" Pagel aga wastas teramalt: „Milleks küsite seda?" Selle peale hüüdis Fiora haawatuna: „Teie olete julm."

Jälle tekkis waheaeg. Pagel silmitses liiwa jalge all, kuna Fiora waatles järjest tumenewat õhtutaewast. Lõpuks katkestas Pagel waikuse ja ütles: „Et teie mulle

Liiw juustes

A. GALOPINI romaan 16

Mister Crawford on kodus! ütlesin endale. See on peaasi!

Nüüd oli waja äratada teenijaid. See oli kerge. Sarnaste olewustega ei hakka ma suuri sekeldusi tegema. Mis puutub Slangi, siis saab ta minust juba homme politsei kaudu kuulda. Nüüd tahtsin aga mr. Crawfordiga iskitlikke arweid õiendada.

Samal hetkel tekkis aga minu kõrwal wari. Tundsin nõrgas kuuwalguses ära Frogi.

„Noh, mis on?" küsisin ma.

„Slang on kodus... pean ma selle öö walwama?"

„Muidugi. Just nüüd on tähtis silmapilk!"

„Olgu siis peale, olen küll kaunis wäsinud," ütles waene poiss alandliku näoga.

Tahtsin juba helistada ja end mister Crawfordile teatada lasta, kui äkki peatusin. Kahtlemata tuleks awama Slang ning tunneks minus ära mr. Blackstone, sest seekord polnud mul aega ümber riietuda ega nägu moonutada. Nuuskur majas! See ajaks talle hirmu peale ning sunniks põgenema. Sest Slang teadis, et mina politseiga ühenduses. Muuseas polnud see saladuseks ka terwes Broadwestis.

Frog oli küll seal, kes mõni samm wäraawast eemal rewolwri laskewalmis hoidis. Aga suudab tema üksinda laabaka kinni hoida ning temale järgneda?

Teiseks äratas mu helin terwe teenijaskonna ja warsti teaks kogu Broadwest, et olen öösel käinud mr. Crawfordi juures.

Seepärast oli parem toimida diskreetselt — see tähendab salaja hiilida suwilasse.

Selle tõttu ei teaks Slang midagi halba aimata, ja järgmisel hommikul leiaks politsei teda rahulikuna woodist.

Salajane tee.

Slang oli küll suur lollpea, kuid niipalju saaks ta ikkagi aru, et minu õine külaskäik Green Pargi sündmusega ühenduses oleks, ja ta pistaks warem putku, kui olen lõpetanud oma jutuajamise Crawfordiga.

Seepärast tahtsin, maksku mis maksab, salaja tungida suwilasse.

Hiilisin Frogi juurde tagasi ja ütlesin: „Kuula mind. Minul on tegemist selles suwilas, kuid mind ei tohi keegi näha. Tahan ronida üle müüri, mis õnneks pole kõrge. Niipea kui olen teisel pool, pea hoolega silmas tolle aiamaja aknaid, mis paistawad paremat kätt. Seal magab teenijaskond. Kui sa ühest aknast walgust näed, anna mulle kahekordse wilega märku."

„Olen nõus, mister Blackstone, aga kui teid ähwardab hädaoht, pean ma teile appi tulema?"

„Seda pole karta, sest olen siin majas tuntud. Kui mind ka leitakse, oskan end wälja puigelda. Mida ma ainult soowin, on see, et mind teener, kes õõsiti koridoris oma ringkäiku teeb, näha ei saa."

„Küllap pean kõik hoolega silmas, mister Blackstone."

Nüüd astusin müüri ette, mis polnud kõrgem, kui kaks meetrit, hüppasin ülesse ning lasin end teisel pool ettewaatlikult alla.

Wäikse ukseni jõudes, kust kord Slangiga suwilasse olin läinud, tahtsin juba hakata murdma lukku, kui oma üllatuseks leidsin, et see awatud.

Wajutasin ettewaatlikult lingile ning olingi trepi juures, mis wiis teisele korrale, ja kus Slang mind oli esitlenud tusasele Betsyle.

Mina ees.

Hiilisin nagu wari treppi mööda üles ning astusin esiruumi. Selle keskpaigas oli näha nõrka walguskuma. See tuli suurest klaasist, mis sarnanes läbipaistwale peeglile, ja mille kaudu näha oli terwe magamistuba.

Seisatades nägin, et toas põles tuhm öölamp.

Nägin walgeid woodilinu ning magawat mr. Crawfordi.

„Harulbane mees," mõtlesin ma, „magab nagu kusagil templis!"

Koputasin tasakesti klaasile.

Magaja ei liigutanud.

Olen tõesti liig hea, et nii wiisakat olen! mõtlesin ma. See mees magab nagu kott.

Seekord mõtsin juba abiks rusika ning tagusin klaasile.

Ei midagi!

Peaks ta tõesti nii tugewasti magama, wõi teeb ta ainult, nagu ei kuuleks midagi. Loodab wahest sellasel wiisil hoiduda seletuse andmisest?

Astusin ukse ette, mis asus klaasi läheduses, ning hakkasin seal tugewasti põmmutama.

Siis läksin peegli juurde tagasi.

Mr. Crawford polnud end liigutanud.

Nüüd ei hoolinud ma enam, läksin ukse juurde tagasi ning hakkasin weel tugewamini taguma.

„Mister Crawford!" hüüdsin ma. „Mis-

Õpetus.

Alex Fischer

Kui härra Buck ühel päewal oma bürooft koju oli tulnud, jäi ta oma ukse ette pahaselt seisma, ja hüüdis:

„Tont wõtku, siin on ju wäga wastik köögi lõhn!"

Abielupaar Buckid elasid keskelt läbi kaunis heas perekondlikus wahekorras ja proua Buck oleks harilikult iarnastele märkustele oma mehe poolt palju mahedamate sõnadega wastanud, mis meest muidugi oleksid rahustanud, kuid täna oli proua Buck ise ka wäga ärritatud. Oli ilm wäljas halb, wõi oli muidu midagi juhtunud, ei wõinud teada. kuid proua Bucki wastus ei sisaldanud mehe omast palju wähem terawust:

„Ja muidugi, igatahes on siin kapsa lõhn. Tuleta aga meele, kes see oli, kes tahtis kapsasuppi! Sina.. mu härra.. Wõi arwad, et kapsasupil peab roosi lõhn juures olema?"

Nüüd tekkis, ühesõnaga, abielutüli. Kümne minuti jooksul pildusid härra ja proua Buck üksteisele wastastikku igasuguseid süüdistusi näkku wäheses intelligentsis, ja weel paljus muus, sellest palju paremas. Mõlemad needsid seda filmapilku, mil nad üksteisega olid saanud tuttawaks. Nad mõlemad kirusid oma saatust, kuna tüli nende wahel läks ühtelugu suuremaks. Wiimaks pani proua Buck pähe kübara, lõi ukse tugewasti kinni ja läks wälja. Härra Buck jäi koju üksinda. Bucki wiha hakkas wähehaawal lahkuma; ta wõttis omale kätte ajalehe, et aega sisustada weeta, kui naine koju tagasi tuleb. Ta ei kahelnud filmapilkugi selle juures, et naine kapsasuppi ära jahtuda ei lase.

Üks sõnum ajalehes tõmbas tema tähelpanu oma peale. Härra Buck luges:

„Tüli järeldused. Härra Bechard Rentier, Spinoti tän. 15, oli aastate kaupa oma abikaasale heatahtlikuks ja armastawaks meheks olnud, ja ka proua Bechard armastas wäga oma meest. Sile peale lõunat tekkis aga abikaasade wahel tüli, mil põhjusel — ei ole selgesti teada, naabrid kuulsid ainult tugewat sõnawahetust, ja nägid, kuidas proua Bechard ukse kinni tõmbas ja kodust ära läks. Poole tunni pärast, koju tagasi tulles, leidis proua Bechard oma mehe kodus ülespoonult..."

Ta luges selle sõnumi wäga tähelpanelikult läbi. Siis tõusis ta, ajalehte käest ära pannes, ja käis mõned korrad mööda tuba edasi-tagasi, ja istus siis jälle maha.

„Ja lõpuks — miks siis mitte?" küsis ta iseenesest, piinlikult järele mõteldes. „Kõige efitekas oleks see ilus kolossaalne nali, ja teiseks, naisele ka heaks õpetuseks."

Mõne aja eest oli keegi härra Bucki sugulastest, kellel suur kauplus oli, ära surnud. Härra Buck omandas mõned seal kaupluses leiduwatest asjadest, ja muu seas ka ühe suure nukuku. Nüüd läks ta pööningule sellele nukule järele, tõi ta alla, tõmbas sellele oma ülikonna selga, sidus silmuse kaela ja asetas nuku siis salongi ühe naela otsa rippuma. Siis keeras ta salongi ukse lukku, ja pistis end ettetuppa seinakappi. Luua, harja ja mitmesuguste lappide seltsis jaatis ta seal kümme pikka ja igawat minutit mööda, siis kuulis ta lähenewaid samme. Tema naine tuli. Mees kuulis, kuidas naine salongi ukse poole sammus, ust awada tahtis, kaks ja kolm korda waputas, klappis ja lõbuks hüüdis: „Mispärast ei tee ja mulle ust lahti? Mis peab see ometi tähendama?" Härra Buck waatas läbi kitsa, kapiukses leiduwa pilu ja nägi, kuidas proua salongi lukuaugust sisse waatas, nagu kiwistunult seisma jäi ja siis suure hirmuga jooksu pistis. Härra Buck kahetses juba tõsiselt oma kergemeelselt ettewõetud nalja ja tahtis parajasti oma peidupaigast wälja tulla, kui ta uusi samme kuulis. Ta peitis enese jälle ära. Tema proua tuli nüüd noore tuttawa adwokaadi saatel, ja härra Buck kuulis, kuidas proua adwokaadile ütles.

„Waata ometi, armsam, kui hirmus.. Ta jalad on juba päris kanged, nagu puuhalud..."

Siis nägi härra Buck, kuidas noor, naabruses elaw adwokaat, härra Joliette, tema naist õrnalt kaelustas ja sellele kõrwa sisse sosistas.

„Nüüd, kallim, teame wähemalt kindlasti, et keegi meid siin enam ei sega!"

Lilled ja mood.

Naisemood ilma lilleta on poolik.

Kuulus näitlejanna Eleonore Duse ütles kord, et ilusaim tema jaoks on lill. Lill on nii tähtis riietuse juures ja pole põrmugi kerge mõista tema tähendust. Lill teeb tumeda tualeti pikantseks ja wärskeks, ta wõib ilustada lihtsakki riiet, esile kutsuda peeneima mulje, kuid wõib ka — rikkuda.

Lill ilustab mehe ülikonda, annab pidulikku ilme ja kuulub tänapäew tingimata daami tualeti juure, teataw lill, mitte ükskõik milline.

Lille peab walima sama hoolikusega nagu kübaratki. Kirju kleidiga ei kõlba kirju lille juure, see oleks liig; enamusel wärwidest pole omawahelist kooskõla; läheb aga palju wärwitundmist ja maitset ning weidi esteetilist meelt, et walida praegu nii moesolewat lille kooskõlas näojumega, juuksetega, ülikonnaga.

Lill wõib imet teha. Omaaegne elegantne pariislanna kandis tänawal enamalt jaolt musta riietust, mida elustas lill. Just sellepärast oli ta kuju nii hiilgaw, nooruslik, sale ja ilus. Sageli oli selle mõju põhjuseks üksainus säraw lill. Inglannad, kes palju spordiwad, kannawad harwa lilli oma nööpaugus, aga mujal on see igalpool läbi löönud. Rätsep õmbleb nelgid ülikuue külge ja iga tualeti juure kuulub bukett, mida enam ei kanta wöö kohal ega wäljalõikes, waid õla peal. Kuid sama lill mõjub häwitawalt, kui ta on liiga suur wõi kirew. Lill ei kuulu spordikostüümi, wihmamantli ega lihtsa pikkade warrukatega päewakleidi juure, seal mõjuks ta segawalt. On lilled kord juba kübara peal, siis ei tohi neid enam olla ülikonna küljes. On lilli, mis kõlbawad ainult kuumal suwel, warajasel kewadel wõi jälle talwel. Lihtsad sinililled efeulehtedega, kirju wäljalillede bukett nööpaugus, mõjub wäga ilusalt, naiselikult ja tagasihoidlikult. Talwel roos, punane nelk, kameeliad nahkkrae, nahkmantli wõi ülikuue jaoks.

On lilli, mis teewad wanaks; maikellukeste bukett nahkmantlil on wäga ilus ja peen, kuid ei lähe, liiga wali... Orkidee kõlbab ainult blondidele naistele, sinililllede bukett teeb wanemaks ... wäga peen wanematele daamidele, kellele paar aastat enam wõi wähem ei tee kahju.

Glinki lossi nõid.

Kui tark mees Wene talupoegade keskel elab.

Moskwa ligidal asub wäikene Glinki loss, mida alles hiljuti remonteeriti. Algusest kuulus loss shotlasele Brucele, Peeter Suure sõbrale. Bruce oli wäga haritud inimene; nagu selleaegsed haritlased kõik, nii tundis ka tema wäga hästi igasuguseid teadusteid: matemaatikat, täheteadust, keemiateadust, mineraloogiat, tehnoloogiat ja geograafiat. Bruce oli see, kes kõige esimese Wenemaa kaardi tegi ja kõige esimese kalendri, mis Wenemaal 1709. aastal ilmus. Tsaar Peeter kutsus ta omal ajal Wenemaale Wene metsikust ära wõitma. Poltawa lahingu ajal, kus Kaarel XII wõim murti, juhatas Bruce üht suurtükiwäe osa. Pärast Peetri surma eemaldati Bruce keisrikojast ja ta saatis oma elupäewi Glinki lossikeses mööda, mäherdust lossi tsaar Peeter ühes samanimelise külakesega Brucele omal ajal oli kinkinud. Omal ajal peeti Brucet nõiaks, ja talupojad teawad praegugi weel tema kohta kõiksuguseid õudseid lugusid jutustada. Lossis oli pea igal ööl nõiawalgust näha. Tuline lohe, kellelt nõid „elu-eliksiiri" sai, tuli ööfiti nõiale külla. Lossi ees maas nähti sel ajal imelikku kiwi, mis olewat lohe ise. Üks kord, kui inimesed lohet nägid, muutis Bruce oma lohe selleks kiwiks. Puud lossipargis on talupoegade ütlemise järgi saladuslikku, kabalistliku plaani järele istutatud; nad moodustawad tähti, millel saladuslik tähendus on. Lossi aias olewaist lilledest tõusid igal ööl ilusad naised ja muutusid hommiku koite ajal peenardel kaswawateks lilledeks. Talwe ajal sõitis Bruce lootsikuga mööda tiiki, mis kunagi kinni ei külmanud. Pärast seda, kui Bruce surnud ja maetud oli, leiti juhtumisi tema testament, milles Bruce ette kirjutas, et teda elu eliksiiriga peab kastetama. Surnud Bruce kaewati peale seda hauast wälja, kus suures kindlaks tehti, et hauas wiibimise ajal talle habe ette oli kaswanud. Kammerteener pillas ehmatuse pärast eliksiiri pudeli purux ja kallis märjuke läks sedawiisi kaduma. Bruce jäigi surnuks ega tõuse enam kunagi ellu. Talupojad, kes seda lugu räägiwad, ei pea teda sugugi muinasjutuks, waid päris sündinud tõeasjaks.

Belgia kuuepäewa wõidusõit

algab lähemail päiwil Gentis ning on järjekorra poolest teine käesolewal hooajal. Senini on wõidusõidule üles antud 14 paari, neist enamuses belglased, kuid ei puudu ka mitmed tuntumad wälismaade paarid. Wiimastest äratawad tähelpanu kuulsad rattasõitjad ameeriklased Mac Namara ja Petri, kes hea eduga esinesid ka Berliini wõidusõidul, kuid Petri wigastuse tõttu olid sunnitud wõidusõitu katkestama.

Pildil: wasakul — Petri, paremal Mac Namara.

Kahessa meest ja kaks jalga.

Jutuajamine „Grand-Marinas" esinewate araablastega.

Inimese saatus on mõistatuslik ja arusaamatu, nagu habemik-derwishi kurblik-igaw pomisemine. Kas teab see õigeusklik, kuhu kannab teda nooruse kirg, tundes sõelepõlenud kõrbeliiwa lõhna? Ja millest räägiwad mõlemal ööl tähed Araabia taewal, mustal nagu Allahi waip? Inimsaatus käib läbi segaseid, wähekäidawaid teid. Ei koorani pühad kirjad ega mõttetarkade targad kõned suuda kõigutada raskest ettekirjutatud saatust, mis lebab üle inimeste saatusel. Kolm aastat tagasi esinesid nad tulises Petuanis, Marokko linnas, sealse tsirkuse tolmuste eesriiete wahel oma kaelamurdwate hüpetega mustade ja räpaste pealtwaatajate hulgale, aga täna wiibiwad nad meil Eestis, kus on Gooti stiilis kirikud, elektritramm, raadio... Tumeda, salapärase säraga hiilgawad araablaste trupi juhi silmad, see mees on ainukene kogu trupis, kes mõistab Euroopa keeli. Ta kõneleb minuga Saksa keeles, räägib kurguhäälega ja näitab oma pimestawalt walgeid, aga wäikesi hambaid. Pärast publikumi kiiduawaldusi koguneb terwe trupp meie ümber. Trupi juht Abislam näeb wälja nagu eht „effendi" ja jutustab mulle: „Kõik meie trupi liikmed on tsirkusekunstnikkude põlwest, pärinud oma wanematelt. Ma harrastan seda kunsti juba 8 aastat, ja ta on mulle isegi kergeks läinud. Wiimase kolme aasta sees oleme meie kõikides maailma suuremates ja peresamates linnades käinud. Selle aja sees on minu kodumaast werised sündmused üle käinud. Minu rahwas — riffkabiilid — on prantslaste ja hispaanlaste wastu hakanud. Nüüd on seal aga juba kõik waikne. Te küsite Abd-el-Krimi saatust? Oo, iga kabiil kõneleb sellest suure uhkusega! See inimene oli suur, tugew ja julge mees. Mis seob mind minu kodumaaga? Kõik, ja kõige esmalt minu usk. Meie kõik austame Muhamedi ja mitte igaüks meist ei ole nii rikas, et pikka teekonda Mekkasse ette wõtta ja seal oma pühadusi kummardada. Siin, teie külma ja wihmase taewa all mõtlen ma iseäranis oma kodumaa peale. Siise hingates teie lumist õhku näib ajuti, nagu tunneksin ma ka oma koduste liiwalagendikkude kuiwa ja palawat lõhna. Millal ma oma kodumaale lähen? Ei tea. Meil, kunstnikkudel oleneb see ettepanekutest, kontrahtidest ja paljust muust. Te kirjutate ajalehes? Terwitage meie poolt oma lehe lugejaid! Ja araablane surub minu kätt. Sedasama teeb tema seljataga seisew „jõumees" Abderahman, seesama, kes 7 seltsimeest „Grand-Marina" lawal oma turjale wõtab. Ühesõnaga — kahessa meest ja kaks jalga. Kõik need shokolaadiwärwilised poisid on tõesti suurepärased. Nad ei tunnista mingisuguseid füüsika seadusi ega maakera külgetõmbe jõudu. Kergelt ja õhuliselt lendawad nad üle lawa. Publik jälgib neid hinge kinni pidades. Numbri lõppedes puhkeb järeljätmatu kiiduawalduste torm.

Tap.

Miljonäril pole lugemiseks aega.

Kolumbia ülikooli juures Ameerikas awati klubi, mille ümber on koondunud ligi 400 juhtiwat ärimeest, nende seas hulk dollarmiljonäre. Klubi eesmärgiks on ärimehi kokkupuutumisse wiia kirjanduse ja kunstiga.

Kutsetes awamisistangule oli öeldud, et moodsal ärimehel pole aega raamatuid lugeda ega kunstiteoseid waadelda, kuid ta on kohustatud isiklise kokkupuutumise läbi kirjanikkudega ja kunstnikkudega waimlise elu edendamiseks oma osa andma.

Telefoniwaesem suurlinn.

Inglise postiministeeriumi uuema statistika järele tuleb terwe Londoni kohta ainult 515.000 telefoniaparaati. Kui wõtta arwesse Londoni 8-miljonilise elanikkude arw, tuleks üks telefoniaparaat 16 elaniku kohta ehk saja elaniku peale 6 aparaati. See wõrdarw on suurlinna kohta tähelpandawalt wäike. Ameerika linnades, nagu New-Yorgis, Chikagos, San Franziskos, Washingtonis, Minneapolis j. t. on 20 kuni 28 aparaati saja elaniku peale. Montrealis üksi on aparaatide arw mis saja elaniku peale langeb, kaks korda suurem kui Londonis. Stokholmis on see aga neljakordne Londoniga wõrreldes. Wõõras, kes Londoni satub, peab alati imestama, et suured rahwahulgad ootawad awalikkudes telefoni kõnekohtades.

Tallinn jääb loomulikult suurlinnades kõne all olewas mõttes tuntawalt maha. Siin on iga saja elaniku kohta ainult 4 aparaati.

Mõistatus.

„Ripub seinal, on kollane ja laulab. Mis see on?"

„Kanaarialind."

„Wale. Maksaworst."

„Aga maksaworst ju ei laula."

„Ma tean seda. Ütlesin ainult sellepärast, et mõistatust weidi raskemaks teha!"

Süsteem.

Kohtunik: „Kaebealune, miks awasite rahalapi dünamiidi abil?"

Kaebealune: „Ma ei teadnud ühtegi teist süsteemi!"

Kui weel hilja pole.

„Sile tahtsin ma Wilult sada marka laenata. Kas mõtlete, et ta mulle andis? Mo poleks uskunud, et maailmas nii ihnsaid inimesi leidub!"

„Miks ei leidu — ka mina olen sarnane!"

Arsti käsku peab täitma!

„Nii, mu armas, te kannatate närwiliste masekorratuste all. Siin kirjutasin ma teile täpselt üles, mida süüa wõite ja mida mitte. Siis, pange tähele: mitte tilkagi alkoholi ja kolm sigarit päewas, hommikul, lõunal ja õhtul, aga mitte rohkem! Nelja päewa pärast tulge tagasi!"

Neli päewa hiljem. „Noh, mu armas, kuidas tunnete?"

„Juba natuke parem, härra doktor; ainult, kas wõiks need kolm sigarit päewas ära jääda. Mul on igakord nii paha, sest ma pole kunagi elus suitsetanud!"

Õige hind.

„Ella, purustatud waasi eest wõtan teil palgast wiissada marka maha."

„Aga, armuline proua, te ju ise ütlesite, kui see waas teile kingiti, et ta kümmet markagi wäärt pole."

Pole nii!

„Mis, sa tahad nii wara juba lahkuda? Su naine ütles ju, et sa kella kaheteistkümneni wõid ära olla?"

„Ja, ta ütles küll kaksteistkümmend, aga mõtles kümme ning ootab mind juba kella kaheksa ajal."

Süüdlane.

„Kui hirmsad on mehed! Nüüd ootan ma siin teda juba kella kuuest peale."

„Aga millal te pidite siis kohtama?"

„Kell wiis."

Aritmeetika.

„Mõtle, Eduard, me wäikene poisu wõtab iga nädalaga ühe naela wõrra kaalu juure."

„Tõesti? Kui nii edasi läheb, siis kaalub ta kahekümne aastaselt tuhat naela!"

Põhjus.

Neiu: „Ärge suudelge mind, ma karjun Mamma on teises toas."

Noormees (suudleb ikka): „Noh, miks te ei karjunud?"

Neiu: „Ma ei wõinud ju. Mamma on teises toas!"

Moodne kübar.

Kaks sõpra saawad kokku tänawal. Üks lausub:

„Dota üks silmapilk. Ma wiin oma naise üle tänawa, sest ta ei näe hästi."

„Issand jumal, on ta pimedaks jäänud!"

„Ah ei, tal on uus kübar peas, mis silmad kinni katab."

Sport.

Eesti-Läti poksi maawõistlus.

Lähemaks suursündmuseks poksi alal on naaberriikide waheline maawõistlus, mida Tallinnas peetakse 18. weebruaril. Kuna loota on, et maawõistlus palju huwitawat pakub, peetakse seda Balka teatri awarates ruumides.

Lätlased walmistawad hoolega maawõistluse wastu ja esitawad oma paremad jõud, kuna Eesti sedakorda nõrgestatud koosseisus esineb. Mitmed paremad poksijad peawad tekkinud asjaolude tõttu ringist eemale jääma, nii et kahtlane on, kas Eesti seekord Lätit poksis wõita suudab.

Jääpalli maawõistlus küsimusmärgi all.

Kaks pühapäewa on juba jääpalli maawõistlust edasi lükatud, kord meie, kord Läti talispordi liidu soowil. Kaua kestnud sula ei annud maawõistluse pidamiseks ka wahti. Praegu on ilmad maawõistluse pidamiseks ülisoodsad, kuid kuni eilseni polnud weel mingisugust selgust, kas on pühapäewal maawõistlust wõi ei ole. Meie poolt on kõik ettewalmistused tehtud, puudub ainult Läti nõusolek.

Eesti esiwõistlused jääpallis

algawad eelolewal pühapäewal. Esimestena kohtawad kell 12 „Spordi“ wäljal „Edu“ ja „Wõitleja“ meeskonnad, kuna enne seda kohtawad Harju esiwõistluste teise klassi lõpuwõistlusel „Kalew“ ja „Flora“.

Tallinna hockeyklubi,

kes Riias pidas kaks jääpalli wõistlust, kaotades Läti aeruklubile 6:4 ja LSB-le 8:5, jõudis eila Tallinna tagasi.

Kui uni ei tule...

Õige magamisseisaku leidmine.

Igaühel on teada, et õhtul woodis enne ei saa magama jääda, kui kehale „õige seisak“ on üles leitud. On inimesi, kes õhtul enne magamajäämist woodis tund aega wiskléwad, enne kui nad oma kehale õige magamisseisaku leiawad. Selle kõige parema seisaku leidmine on ka kõige parem rahuliku une abinõu, mis ilmas üldse olemas on. Keegi Inglise psühholoog kirjutab: „Kõige tühisem asi ilma peal on kohe magama uinuda, niipea kui pea wastu patja on puutunud. Selleks on tarwis ainult wäljasirutada iga musklit. Ka päewa ajal waliме meie puhkamiseks teatud waheaegu, klubi keentoolil istudes wõi wastu seina nõjatades. Niisugusel kujul ettewõetud puhkamist ei saa aga magamisega wõrrelda, sest kõik musklid ei ole ju tööst wabad. Alateadwus hoiab meie musklid pingul, kuna magamise peatunnus on, et siis kõik musklid puhkawad. Nende inimeste juures, kes istudes wõi seistes magawad, näeme, kuidas käed jõuetult alla ripuwad ja pea elutult tagasi langeb. Kui tahetakse ruttu magama jääda, peab aegsasti kõik musklid tööst wabastama: heidetagu nii maha, et keha wõimalikult wähe ruumi wõtab, ning poetagu silmas, et ükski muskel oma pingulolewat seisukorda alal ei hoiaks, ja püütagu woodis täitsa wabade liigetega lamada. Olade wabanemist wõib kergesti saawutada pöörlemisega, mis senikaua kestub, kuna rahulik seisukord on üles leitud. Kukla wabastamine sünnib selle läbi, et padi õla ja peakülje wahelise nurga peab ära täitma. Kui musklite täielik wabanemine käes on, kui ükski neist enam ei tööta, siis tuntakse raskust, n. n. „magamisraskust“, kuna magaja woodi kokkulangemise korral nagu elutu liiwakott põrandale kukuks. Kui sel kombel õige magamisseisak on üles otsitud, siis tuletatagu weel kord meele, kas tõesti iga liige ja iga kehaosa igast pingutusest täielikult waba on. Kui wiie minuti järele uni ikka weel tulnud ei ole, siis on kindel, et kusagil üks muskel weel ikka hariliku tööl on ja õige magamisseisak weel üles pole leitud.“

Sport wäljamaal.

Uus poksi-ilmameister paberkaalus. Juba mitmendat aastat pidas ilmameistri nime paberkaalus enda käes ameeriklane Charley Rosenberg. Möödunud nädalal pidi ta aga oma tiitli Bushy Grahamile üle andma. Wõistlust nende kahe wahel peeti Uticas, määratu rahwahulga ees. Rosenberg näitas suurt üleolekut ja tuli punktidega wõitjaks, kuid pidi oma tiitli ära andma, sest et ta lubatud kaalust 4½ naela wõrra raskem oli.

Tunney tuleb Euroopasse. New-Yorgist teatatakse, et poksi-ilmameister Tunney oma managerile, Mellonile, ülesandeks teinud Euroopa reisi korraldada. Mellon sõidab lähemal ajal Euroopasse, et siin lepinguid Tunney jaoks sõlmida Inglismaal, Prantsusmaal ja Saksamaal. Tunney turniir algab mailuus.

Toimetusele saadetud kirjandus.

Tallinna keskraamatukogu eestikeelsete raamatute lisanimestik 105—170 lhk. Hind 60 marka. Lisanimestikus on loetletud raamatud, mis on ilmunud ja kogusse muretsetud 1924. aastast kuni käesolewa ajani. Nimestiku lõpus terwe keskraamatukogu raamatute autorite ja ajakiriade register.

Teatrilawalt.

„Kauka jumal“ „Estonias“.

Neljapäewal „Estonias“ end. Maria teatri ooperilauljanna Marianna Tscherkasskaja külaskäigu wiimaseks etenduseks Tschaikowski ooper „Eugen Onegin“.

Reedel, 11. weebruaril esietendusena A. Kitzbergi „Kauka jumal“. Külalisena mängib kaasa E. Treumundt. „Kauka jumal“ on üks paremaist Eesti lawateoseist, mis ainult siis mõjule pääseb, kui peaosaline „Mogri Märt“ on õigeis kätes. Treumundti peetakse ainukeseks õnnestunud Mogri Märdi osa wäljendajaks.

„Wolbri öö“ rahwaetendusel.

Laupäewal, 12. weebruaril tuleb Draamastuudio poolt linna koolivalitsuse korraldusel odawahinnaliseks rahwaetenduseks weel kord Lauri Haarla draama „Wolbri öö“ („Patt“).

Wastutaw toimetaja: R. Küng.
Wäljaandja: Kirjastus a.-s. „Bibliofiil“.

„Estonia“ teater

Neljapäewal, 10. weebruaril kell ½8 õhtul end. Maria t. ooperilauljanna **Marianna Tscherkasskaja** külaskäigu-etenduseks

Eugen Onegin

Tschaikowsky ooper 7 pildis. Tatjana osas: **M. Tscherkasskaja.**

Reedel, 11. weebr. kell ½8 õ. Esietenduseks

Kauka jumal

Kitzbergi näidend 4 waatuses. Külalisena esineb Mogri Märdi osas **E. Treumundt.**

Laupäewal, 12 weebruaril kell ½8 õhtul

Modell

Suppé operett 3 waat.

Keskklubis

Munki tän. 3.

Neljapäewal, 10. weebruaril enneolemata

Wastla-mürgel

kirju eeskawaga, parimate kabareeartistide osawõtul. Eeskawas: ballett, muusikasteromansid, huumor, kupleed j. n. e.

Üllatused ! ! Mugaw olek. Conferencier: Chorin. Algus kell 10 õhtul. Lõpp seni ette nägemata.

Laulutunde

annab pr. R. v. Orshetschko-Bormann. Meeste ja naiste häälte wäljaarendamine wana Itaalia kooli järele. Liiwalaia t. 17—8, äripäewiti kl. 11—6.

Kehras

müüb hra Bachfeldt „Rahwalehe“ üksikuid numbreid.

KONFETTE

(paberipuru) ja

serpentiine

suurel ja wäiksel arwul soowitab odawate hindadega **K.-Ü. „Rahwaülikooli“ raamatu- ja kirjutusmaterjalikauplus** Tallinnas, S. Karja tän. 23, Krediit-Panga m. Tel. 6-66.

Siidisukkade

ja muu kujutud asjade parandamine. Rauа t. 3—11. Töö korralik.

Kaks tainet noormeest soowiwad

tutwust

ainelisekt kindlustatud naisolewustega maalt wõi linnast. Wanadus ei ole tähtis. Kirjad kuni 15. weebr. slt.: „Nr. 23028“.

Tutwust

soowib keskealine lesk kinniswara omanik, wanema solid härraga abielu mõttes, wan. 50—60 a. Tartu, Uusturg 11, „10681“ all.

Üksik maisterahwas, mitte rikas, soowib

tutwust

40—55 a. meester., linnast wõi maalt. Kirj. slt.: „2344“.

Kaks noormeest ja preili soowiwad jäädawat

tutwust

preilidega ehk noorte leskedega. Päewapilt soowitaw. Kirjad slt.: „Maks, Leks, Lia Maara“.

Tutwuneksin

härraga, kes soowiks endale seltsilist wäljaspool Tallinna. Kirjad slt.: „Waikne elu“.

2 wiisakat, haritud preilit soowiwad

tutwust

jõmasug. noortemeestega, wan. 24—28 a. Kirjad slt.: ühes kohtamisega. „Lidy“, „Inge“.

Soliid daam soowib soliid härraga

tutwust

Kirjad slt.: „Helotäht“ all.

Iseseisew keskealine lesk soowib

tutwust

ausate töömeestega, kellele meeldib põllupidamine, w. 40—50 aast. Palun mark kirjale juure lisada. Kirjad slt.: „Tööjõud“.

Tutwust

soowib keskkooli haridusega noormees majanduslikult kindlustatud preilidega ehk noorte leskedega. Kirjad kuni 12. skp. slt.: „Nr. 178“.

Noor, jõukas talutütar soowib

tutwust

24—30 a. härradega, päewapilt soowitaw. Kirj. slt.: „Tulewik“.

Siia kala

suitsetatud haned
toobi õunad
ämbri kilu, 7 naela à 160 marka

A. Hiir,

Sauna uulits.

Töökas, korralik, lastearmastaja keskealine lesk soowib tõsist

tutwust

wanema, iseseiswa meesterahwaga. Tartu, Uusturg 11. „10. weebruar“.

Kas ei leiduks heldeid, rikkaid prouasid, kes wõiks abisaamiseks 25-a. noormehele

3.000—4.000 mk.

laenata tulutoowa ameti täitja ära õppimiseks. Soowikorral wõib ka jäädawaks tuttawaks jääda. Palun teat. slt.: „Garanteerin“.

Meeskodanikud

kes wõimaldab aprillikuus Austraalia maandumise raha neile? Meeldiwuse korral wõin abielluda. Teatada slt.: „Tõsised soowid 30“ all.

Rikkad vanemad härrad

Kas tõesti ei leidu, kes aitaks noort neidu rahaliselt kuni koha jaamiseni? Olen hukkumas. Kirjad slt.: „Pisarad 20“.

Kolm näokatet.

Richard Rohti juttude kogu.

146 lhk. Hind 150 mk.

Fr. Tuglas kirjutab selle ramatu puhul (Ilo V.): „Roht — see on kino... Muil mail on kino ammugi kirjandusse tunginud ja kirjandus kinno... Meil teeb ses laadis alles Richard Roht esimesi katseid. Ja ta teeb seda hästi.“

Sisu:

1. Jim wäljaspool illusioone.
2. Tragöödia kolmes waatuses.
3. Wõitlus punases mantlis mehega.
4. Pine Paabel.
5. August Kroonmanni saatus.
6. Kolm näokatet.

Pealadu asub **„Rahwaülikooli“ raamatu- ja kirjutusmaterjali kaupluse** juures Tallinnas, S. Karja tän. 23, Krediit-Panga majas, tel. 6-66.

Kes raamatu hinna rahas ehk postmarkides ära saadab, sellele saadetakse raamat posti kaudu kaupluse kulul wälja.

Wabaduse päewaks

tuleb **„Meie Mats“ nr. 2**

laupäewal 12. weebruaril 1927. a. uues kirjus piduülikonnas.

Pilget kui pikset! Nalja kui naelu!

Pange aga aegsasti 25 marka walmis, et wahetamisega aega ei kuluks!

Ekstarwamiste ärahoidmiseks

teatame oma ostjaskingkonnale, et meil midagi ühist ei ole „Merkuuridega“ ehk postkaartibüroodega, kes müüwad kaarte à 20 mk. tükk ja kellel omal kaubaäri ei ole. Meil on awalik kaubaäri ühes kirjastusega ja müüme kaarte à 8 mk. tükk. Ergutistasu anname kõigile, kes meilt korraga kaarte ostawad 400—600 m. eest ja weel 4—6 uut ostjat soowitawad. Kellel aga wõimalust ei ole lähendatud arwu uusi ostjaid soowitada, wõiwad puuduwa arwu kaarte ise juure osta ja ergutistasu otsekohe kätte saada nii, et siin hübrasüsteemi ega spekulatsiooniga tegemist ei ole. Meie töötame 5 % wahekasuga (wõime tõendada) ja sellepärast leiame poolehoidjaid igal pool.

Ühtlasi teatame, et 15. weebruaril ilmub ammuoodatud „Kawal Hansu“ album, milles 28 algupärast pilti ja 166 salmis huwitawat lugemist. Albumi hind à 100 mk. Kes 6 albumi ostab ja 6 ostjat soowitab, saab ergutistasu otsekohe kätte. Album on sedawõrd huwitaw, et kahtlemata igas Eesti perekonnas aset leiab. Meie äri töötab endiselt edasi, ausalt ja õiglaselt oma ostjaskingkonna soowe täites.

Kõige austusega **„Kirmüük“**

Tallinn, Pikk tän. 57. (Osakond Tartus, Peterburi tän. 68.)

Odawamalt kui mujalt, ostate

pakkimise paberit

igas wärwis ja paksuses.

K.-Ü. „Rahwaülikool'i“

raamatu- ja kirjutusmaterjalikauplusest, S. Karja t. 23. Kõnetr. 6-66.

Palun

päästke ruttu mind, toetades weidi aineliselt. Sellele jään surmani sõbrannaks. S. l. t.: „Elli 21“.

Kirjawahetust

noorte preilide ja leskedega lõbusaks ajawiiteks soowiwad 3 noort riigiametnikku. Päewapilt soowitaw, meeldiwuse korral abielu. Aadress: Narwa, Peetri pl. nr. 9, Walmisriiete kauplus. „Melken 24“, „Selje 24“, Ellard 23“.

Pedjas

müüb hra Liiwak „Rahwalehe“ ja „Ronga“ üksikuid numbreid ning wõtab kuulutusi ja tellimisi wastu.

Sondas

müüb hra Teder „Rahwalehe“ üksikuid numbreid.

Mõnigi miljonär

on kerjuseks saanud weksliseaduskiku mittetundmise pärast. Sellepärast muretsegu iga mees omale rahukohtuniku **R. Tasja** poolt kokkuseatud

Weksli seadustik

ühes seletustega

Hind 200 mrk.

Pealadu: K.-Ü. „Rahwaülikool“ raamatukauplus, Tallinn, S. Karja tän. 23, telefon 6-66.

Wanemad härrad!

keda huwitab majapidamine ja äriline tegewus, kes wõiks eluseltsiliseks olla wanema daamile. Kirjad slt.: „Eluseltsiline X.“

Ema otsib oma poega

Karla Kaarli p. Tikermann'i

pärimise asjus, palub teatada Saue jaama, Saue wallamaja. Juuli Tikermann.

Kuulus hiromant.

Ruth

Harju ja Rüütli tän. nurgal, Kirsteini m. nr. 32, krt. 7, sissekäik Rüütli tän. Otsustan teatust käejoonte, käekirja ja päewapildi järele ning annan nõuande. Wastuw. k. 11—7, pühap. k. 11—3.

Kuulus hiromant

„BURGE“.

kuul. ette inimese saatust ning iseloomu. Ka kirjal. annan teateid. Wastuwõtm 10—7, pühap. 1—4. **Klaasingi tän. 3-a, krt. 10,** hoowi majas II korral.

Olen jälle Tallinnas kuulsam

ettekuulutaja

M-me Ramses.

Rääkida igapäew ja ka pühap homm. kella 9—8 õhtuni. Aadress: Jakobsoni tän. 17-a (mitte 17), kort. 19 hoowipeal majas, otse hoowiwärawast.

Sissesõitnud kuulsam

Hiromant

Kuulutan tulewikku käejoonte ja näopildi järele. Annan nõu paljuis elujuhtumistes. **Falkpargi tän. 25, krt. 10,** hoowi peal.

Okultist - Astroloog

Maikäfer - (Maew)

Wõtab isiklikult ja kirjalikult tellimisi wastu täpsete astroloogiliste horoskoopide peale. Otsustab iseloomu ja saatust käejoonte, käekirja ja Egiptuse kaartide Taro järele.

Niguliste tän. 10, krt. 6-a. Wastuwõtm. ärip. k. 10—3 ja 5—7, pühapäewadel k. 1—5.

Olen jälle tagasi jõudnud

Hiromant

ja wõtan wastu kella 10—5. Tõnismäe tän. nr. 9—1, (W. Epinatjewi). Palun mind mitte ära waherada endise taga hoowi majaga.

Kuulus hiromant

kuulutab olewikku, minewikku ja tulewikku. Wastuwõtmine kella 10—9 õhtul, pühap. kella 10—7. Klaasingi tän. 3-a, k. 6, (hoowi peal.)

K.-Ü. „Ühiselu“ — Pikk tän. 42, Tallinn